



# Vzdělávací program České školy KuBiK

***„Otevíráme dveře na cestě k moderní  
sebevědomé bilingvní osobnosti.“***



## Obsah

1. Identifikační údaje .....	3
1.1. Předkladatel .....	3
1.2. Zřizovatel .....	3
1.3. Platnost dokumentu .....	3
2. Charakteristika školy .....	4
2.1. Koncepce České školy KuBiK .....	4
2.2. Vybavení školy .....	5
2.3. Charakteristika pedagogického sboru .....	5
2.4. Charakteristika žáků .....	6
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu .....	7
3.1. Cíle vzdělávacího programu .....	7
3.2. Didaktické principy a metody .....	7
4. Učební plán .....	10
5. Učební osnovy .....	11
5.1. Český jazyk a literatura .....	11
5.1.1. Charakteristika vzdělávacího předmětu .....	11
5.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie (předmět: Český jazyk a literatura) .....	11
5.1.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura .....	12
5.2. Vlastivěda České republiky .....	25
5.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu .....	25
5.2.2. Výchovné a vzdělávací strategie (předmět: Vlastivěda České republiky) .....	25
5.2.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda České republiky .....	26
5.3. Dějepis České republiky .....	27
5.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu .....	27
5.3.2. Výchovné a vzdělávací strategie (předmět: Dějepis České republiky) .....	27
5.3.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Dějepis České republiky .....	28
5.4. Zeměpis České republiky .....	31
5.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu .....	31
5.4.2. Výchovné a vzdělávací strategie (předmět: Zeměpis České republiky) .....	32
5.4.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Zeměpis České republiky .....	33
6. Hodnocení žáků .....	34
7. Závěr .....	35



## 1. Identifikační údaje

### 1.1. Předkladatel

Česká škola KuBiK

### 1.2. Zřizovatel

Deutsch-Tschechischer Kultur- und Bildungskreis (DT-KuBiK) e.V.

(Německo-český kulturní a vzdělávací spolek)

Auf der Beun 25

65933 Frankfurt am Main

Spolková republika Německo

Email: [info@dt-kubik.de](mailto:info@dt-kubik.de)

Web: <https://www.dt-kubik.de>

Představenstvo:

Předseda: Helmut Becker LL.M., MBA

Místopředsedkyně (oblast kultura): Kateřina Michalec, M.A.

Pokladník: Zuzana Ventriglia

Pedagogická rada (oblast vzdělání): Dipl.Soz. Hana Paidarová

### 1.3. Platnost dokumentu

Vydáno: 01.04.2019.

Upraveno: 17.05.2024

**Platnost nového znění od 01.09.2024**

Pedagogická rada (oblast vzdělání): Dipl.Soz.Päd. Miloslava Schwebel

## 2. Charakteristika školy

Česká škola KuBiK je sobotní školou, která podobně jako obdobné české školy v zahraničí vznikla z iniciativy českých krajanů žijících ve Frankfurtu nad Mohanem a okolí. Motivací k zřízení školy je společný zájem o udržení a rozvoj znalosti českého jazyka, české kultury a českých reálií u dětí, které jinak vyrůstají v německo-jazyčném prostředí.

Zřizovatelem školy je neziskový spolek Deutsch-Tschechischer Kultur- und Bildungskreis (DT-KuBiK) e.V. (Německo-český kulturní a vzdělávací spolek), jehož členy jsou převážně rodiče dětí navštěvujících školu.

Vedle základní školy (které je věnován tento vzdělávací program) je nedílnou součástí České školy KuBiK:

- sobotní česká mateřská škola s cílem připravit děti na vstup do prvního ročníku základní školy
- kurz češtiny jako cizího jazyka pro dospělé, který navštěvují zejména cizojazyčně hovořící rodiče

### 2.1. Koncepce České školy KuBiK

Česká škola KuBiK je školou, jejímž hlavním cílem je pomoci dítěti ve spolupráci s rodinou ovládnout český jazyk se svými základy gramatiky i poetikou literatury. V popředí našeho zájmu je aktivní a správné používání českého jazyka dětmi, které jinak vyrůstají převážně v cizojazyčném prostředí. Stejně důležitou roli hraje osvojení znalostí o České republice v zeměpisných i historických souvislostech. A v neposlední řadě zprostředkování české kultury a tradic, jako jsou české písničky, básničky, ale i hry, které jsme si sami jako děti hráli a chceme je předat dalším generacím. Nejen dětem, ale i jejich rodičům nabízíme také mimoškolní kulturní a společenské akce v českém jazyce, na kterých se dozví spoustu zajímavých informací, ale hlavně si užijí společný prožitek v českém jazyce.

Naši žáci pocházejí z vícejazyčného rodinného prostředí. Německý jazyk je pro ně dominantním jazykem, kterým mluví většinu času (celý týden v německé škole, ve volném čase se svými kamarády). Podle definice vícejazyčnosti profesorky lingvistiky Rosemarie Tracy „*se i u jedinců vyrůstajících dvojjazyčně (či vícejazyčně) již od narození projevuje jeden jazyk jako dominantní, to znamená, že je jedincem subjektivně považován za lépe ovládnutý a je raději používaný.*“ (Tracy, 2008, S. 51). Tato dominance se ale časem může změnit nebo se rozdíl v ovládnutí obou jazyků mohou minimalizovat, pokud jedinec bude slabší jazyk aktivně podporovat. Právě tato cílená podpora českého jazyka je pro nás pedagogicky zásadním úkolem a výzvou.

Jelikož všichni naši žáci vyrůstají ve vícejazyčném prostředí, kde dominantním jazykem je němčina, je pro nás nesmírně důležité vzbudit v dětech chuť aktivně a přirozeně mluvit česky. Ale jak na to? Výsledky výzkumů vývoje vícejazyčných dětí hovoří o jednom zázračném prostředku, jak podporovat méně rozvinutý jazyk. Tímto jsou společné zážitky s kamarády prožívané v daném jazyce. A my v České škole KuBiK jsme se rozhodli tento „zázračný lék“ podávat ve vysokých dávkách. Ať už jsou to společně nacvičená divadelní představení, výlety za poznáním či dobrodružné hry. Ve vyšších ročnících připravují děti společné prezentace a projekty. Naše starší děti pak mají možnost se svými kreativními nápady aktivně podílet na podobě České školy KuBiK.

Naším cílem je pomoci dětem otevřít ty „správné dveře“ na cestě k moderní sebevědomé bilingvní osobnosti.

## 2.2. Vybavení školy

Výuka České školy KuBiK probíhá v pronajatých prostorách, kde je k dispozici:

- dostatečný počet učeben vhodných pro školní výuku, tj. s pracovními stoly pro žáky, tabulí, dostatkem světla
- sociální zařízení s dostatečnou kapacitou
- možnost uskladnění knih, učebních pomůcek a dalšího vybavení školy
- kuchyňka, prostor pro svačiny, popř. čekání rodičů
- venkovní prostory vhodné pro pobyt dětí (venkovní výuka, pohybové hry, přestávky)
- kopírka

Česká škola KuBiK zajišťuje pro žáky potřebné učebnice a pracovní sešity, které pořizuje centrálně v České republice. Pedagogům je k dispozici knihovna dalších učebnic, dětské literatury a dalších materiálů vhodných pro výuku.

V učebnách je k dispozici CD přehrávač, v některých i interaktivní monitor, smartboard a dataprojektor.

V případě potřeby práce s počítačem či audiovizuální technikou (např. prezentace žáků či promítání filmů) používáme přístroje zapůjčené od pedagogů.

## 2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Jako doplňková škola působící v metropolitní oblasti Frankfurtu nad Mohanem, nemůže Česká škola KuBiK zaměstnávat české pedagogy na plný pracovní úvazek. Všichni pedagogové působící na škole vykonávají tuto činnost jako doplňkovou ke svému hlavnímu povolání.

Všichni pedagogové jsou čeští rodilí mluvčí se zkušenostmi s výukou a prací s dětmi. Pedagogové mají zpravidla vzdělání humanitního směru (většina vysokoškolské). Samostatně vedou výuku pouze pedagogové s víceletou praxí s výukou na zahraniční české škole. Většina pedagogů má praxi z povolání v (německých) mateřských školách, vedení jazykových kurzů pro děti, vedení dětských táborů, pedagogické činnosti v kulturních institucích apod.. Všichni pedagogové jsou detailně obeznámeni s obsahem a způsobem výuky na německých školách tak, aby mohli ve výuce vhodně navazovat na poznatky a dovednosti dětí nabytých v rámci jejich pravidelné školní docházky v Německu.

Spolupráce s partnerskou školou ŽŠ Vejprnice dále přispívá k zajištění kvality výuky.

- S profesionálními učiteli z partnerské školy konzultujeme vzdělávací plány, učební osnovy i vhodné učební materiály.
- Dva učitelé z partnerské školy působí jako garanti výuky (jeden pro 1. a jeden pro 2. stupeň). Oba garanti splňují požadavky odborné pedagogické způsobilosti na ŽŠ v České republice.
- Do budoucna jsou plánovány vzájemné návštěvy a hospitace.

Na pravidelných poradách si pedagogové vzájemně vyměňují zkušenosti, konzultují učební postupy či hodnocení žáků. Česká škola KuBiK podporuje průběžné další vzdělávání svých pedagogů.

## 2.4. Charakteristika žáků

Žáky České školy KuBiK jsou zpravidla děti žijící v metropolitním regionu okolo Frankfurtu nad Mohanem. Jeden nebo oba rodiče žáka mají české kořeny a český jazyk je jejich mateřština. Některé děti se v Německu narodily, některé rodiny se přistěhovaly do Německa teprve nedávno.

Děti běžně používají češtinu doma v komunikaci s rodičem (či oběma rodiči), popřípadě se sourozenci. Většina dětí tráví část prázdnin v česko-jazyčném prostředí (např. pobyty u prarodičů či dětské tábory v České republice). Některé děti využívají prázdninových termínů v Hesensku (které se liší od prázdninových termínů v České republice) ke krátkodobé docházce do své kmenové základní školy v ČR.

Primárním vzdělávacím jazykem dětí je zpravidla němčina. V rámci německé povinné školní docházky chodí žáci České školy KuBiK od pondělí do pátku do svých „normálních“ škol – v prvním až čtvrtém ročníku do německé základní školy „Grundschule“ a od pátého ročníku do navazující školy „Weiterführende Schule“ (např. „Gymnasium“). Většina dětí navštěvuje v předškolním věku německé mateřské školky „Kindergarten“. Němčina je přirozeně též primárním komunikačním jazykem ve styku s vrstevníky (spolužáci, kamarádi v místě bydliště).

Pravidelná docházka do České školy KuBiK jde nad rámec povinné školní docházky v Německu a je často v časovém konfliktu s volnočasovými aktivitami dítěte (i rodičů). Do České školy KuBiK jsou tedy přihlášení pouze žáci s velkou motivací k učení a potřebou pravidelného kontaktu s česko-jazyčnou komunitou. Nezbytná je též podpora ze strany rodičů (už jen vzhledem k vysoké časové i finanční náročnosti). Zásadním předpokladem úspěchu školy je tuto motivaci u dětí i rodičů udržet a dále rozvíjet.

### 3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

#### 3.1. Cíle vzdělávacího programu

Při utváření našich cílů jsme vycházeli z požadavků RVP ZV a školního vzdělávacího programu naší partnerské školy v České republice ZŠ Vejprnice. Inspirací nám byly výsledky mnohaletého výzkumu profesorek lingvistiky Rosemarie Tracy a Elke Montanari. Tuto koncepci jsme uzpůsobili potřebám a možnostem vícejazyčných dětí vyrůstajících mimo Českou republiku. Naše lektorky a lektori ji obohatili vlastními letitými zkušenostmi s výukou českého jazyka u dětí vyrůstajících v Německé spolkové republice.

Vzdělávací program České školy KuBiK směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tak, jak jsou stanoveny v RVP ZV:

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj každého našeho žáka. Klíčové kompetence se prolínají a lze je získat jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. V České škole KuBiK, jako doplňkové škole, klademe zvláštní důraz na rozvoj žáka v sebevědomou bilingvní osobnost. Vhodně tak doplňujeme klíčové kompetence, které žák získává pravidelnou docházkou do své „normální“ školy.

Hlavní cíl vzdělávacího programu lze tedy shrnout:

***Žák si osvojí klíčové kompetence, které mu pomohou v jeho osobním rozvoji v sebevědomou bilingvní osobnost.***

Ve většinovém německy mluvícím prostředí si v České škole KuBiK naši žáci osvojí znalosti českého jazyka, literatury, od druhého stupně i znalostí historie a zeměpisu České republiky. Naším cílem není jen poskytnout „učení českého jazyka“, ale hlavně probudit a udržet v dětech zájem o češtinu a Českou republiku a vybudovat v nich trvalý vztah k této zemi, která je vzdálená stovky kilometrů, ale přeci v srdci blízka jejich rodinám.

#### 3.2. Didaktické principy a metody

Lektorky a lektori České školy KuBiK (dále v textu pedagogové) používají při své práci následující didaktické principy a metody:

##### 1. Princip aktivity

Pedagogové motivují žáka, aby přijal cíle výuky za své, ztotožnil se s nimi a nadchnul se pro daný úkol. K dosažení tohoto cíle používají kromě učebnic a dalších knih i vlastnoručně vytvořené pracovní

listy, různé hry a didaktické pomůcky. Žákům je umožněno se na tvorbě hodiny aktivně podílet svými nápady a přáními.

## 2. Princip individuálního přístupu

Pedagog reaguje na konkrétní potřeby každého žáka a stanoví individuální učební cíle. To zahrnuje vypracování rozdílných pracovních listů, přizpůsobených konkrétním potřebám daného dítěte. Pedagog vhodně vede hodinu a koriguje aktivity jednotlivých žáků tak, aby se i méně průbojní žáci dostali ke slovu. Důraz je kladen na soudržnost třídy, slabším spolužákům pomůžou při řešení problémů žáci zdatnější. Proto je vždy důležité, aby pedagog měl předem rozmyšlené pracovní týmy žáků, které by měly být vyrovnané. Žádný žák se nesmí cítit opomíjený, všichni žáci musí být podporováni ve svém individuálním vývoji.

## 3. Princip úspěchu

Každý žák potřebuje při své práci zažít pocit úspěchu. Tento pocit je hnacím motorem do další práce a je úkolem každého pedagoga České školy KuBiK, aby tento pocit všem žákům zprostředkoval. Každé dítě je v něčem výjimečné a je jen na pedagozích, aby tuto stránku v dítěti objevili a dál ji rozvíjeli. Tento přístup vede k většímu sebevědomí dětí a ty se pak odváží více a aktivněji používat český jazyk.

## 4. Princip didaktické redukce

Někdy je potřeba složitě téma přizpůsobit věku žáků. S rostoucím věkem se znalosti stále prohlubují. Například téma „Lidské tělo“. Předškoláci se učí česky pojmenovat části těla, zpívají a ukazují podle písničky „Hlava, ramena, kolena, palce...“, prvňáčci se naučí česky pojmenovat orgány v lidském těle a ve vyšších ročnících se žáci seznámí s komplexním složením lidského těla a funkcí všech orgánů.

## 5. Princip propojení teorie a praxe

Úkolem pedagogů České školy KuBiK je ukázat dětem, jaký má smysl si probírané učivo osvojit. Jaké možnosti se dětem otevrou, když budou umět dobře česky. Ať už od možnosti čtení zajímavých knížek, zhlédnutí českých filmů, psaní dopisů babičkám, ve vyšších ročnících se otevírají možnosti výměny či studijních pobytů v České republice a lákavé jsou prázdninové tábory s písničkami u táboráku.

Propojení učiva s reálným životem hodiny obohacuje. Vždy se snažíme do učiva integrovat svět dětí, v prvouce vybírat témata, která je osloví. V čítance hledat témata, která jsou jim blízká. Při výuce se naši pedagogové snaží co nejvíce používat reálné předměty. Například v tématu „Lidské smysly“ děti poznávají se zavázanýma očima chutě různých potravin. Po hmatu musí určit, co skrývá tajuplný pytlík. Při divadelní scéně „U lékaře“ se děti seznámí s injekcí a vyzkouší stetoskop.

## 6. Princip motivace v dvojjazyčném prostředí

Všichni naši žáci vyrůstají ve dvojjazyčném prostředí, kde je němčina dominantním jazykem. Tato dominance se může projevovat méně výrazně, pokud slabší jazyk bude cíleně podporován. Za nejúčinnější podporu považují Rosemary Tracy a Elke Montanari (profesorky lingvistiky s vlastní zkušeností s bilingvními dětmi) **kontakt s dětmi hovořícími daným jazykem**. Naším úkolem je umožnit našim žákům kontakt s česky mluvící komunitou dětí, ve které budou dále rozvíjet nejen své jazykové, ale i sociální dovednosti.



## **7. Princip emocionálnosti**

Cílem našich pedagogů je vytvořit místo, kam se budou jak děti, tak samotní učitelé každou sobotu těšit. Místo, kde se všichni cítí dobře a zároveň se něco naučí. Tu křehkou kombinaci hry, poznání a nutného drilu, která se namixuje a vyváží, aby vedla k co nejlepším možným výsledkům. Škola nebude úspěšná, pokud do ní děti nebudou chodit rády, ale nesplní svůj účel ani tehdy, když se tam děti pro samou „zábavu“ nic nenaučí.

## **8. Princip trvalosti**

Tento princip naplňují naši pedagogové stálým opakováním již probrané látky. Expozicí neboli probíráním nové látky se již probrané učivo v dětském mozku upozadí a je nutné si ho stále připomínat, aby ho děti nezapomněly.

## **9. Princip názornosti**

Tento princip má v německých zemích velkou tradici. Lze ho najít již v díle Wolfganga Ratkeho z roku 1613. Děti mají určité abstraktní představy o jevech a dějích kolem sebe. Úkolem pedagogů je najít vhodný model – obrazový či jiný neverbální prostředek prezentace učiva, aby žáci probírané učivo správně pochopili.

## **10. Princip soustavnosti a přiměřenosti**

Vyučování probíhá pravidelně jednou týdně. Obsah, cíle a metody vyučování uzpůsobují pedagogové České školy KuBiK úrovni psychického i fyzického vývoje žáků. Vyučovací celky na sebe vždy logicky navazují a učivo se probírá od nejjednodušší látky směrem k látce složitější. V každém vyšším ročníku se učivo opakuje a zároveň prohlubuje.

## **11. Princip zpětné vazby**

Při průběžném hodnocení učebních pokroků jednotlivých žáků i celých tříd zohledňují naši pedagogové zpětnou vazbu o kvalitě a výsledcích výuky. Pedagogové diagnostikují chyby a společně s žáky rozeberou, jak k daným chybám došlo. Pokud je potřeba, snaží se probírané učivo vyložit znovu a pro děti pochopitelnějším způsobem.

## **12. Metoda používání názorných ukázek**

Ve výuce využíváme k osvojení probíraného učiva reálné předměty. Právě vazba k reálnému světu ulehčuje dětem osvojení nové látky a činí hodinu živou a zajímavou. Například v tématu listnaté a jehličnaté stromy se děti učí nejen české názvy stromů, které znají v němčině, ale učí se je i rozpoznat podle větví a šišek.

## **13. Metoda vizualizace**

Tato metoda činí výuku atraktivnější a přitažlivější zapojením všech smyslových orgánů do procesu učení. Objekt výuky by měl být vnímán všemi smysly žáka a tím i následně pochopen jako celek se všemi souvislostmi. Nejlepší jsou názorné ukázky reálných objektů, pokud ty nejsou možné, tak pracujeme s modely, obrázky a audiovizuálními pomůckami.

## 4. Učební plán

V souladu s cíli vzdělávacího programu se Česká škola KuBiK zaměřuje na výuku českého jazyka, české literatury, dějin a zeměpisu České republiky. Výuka je organizována do následujících učebních předmětů:

- Český jazyk a literatura
- Vlastivěda České republiky
- Dějepis České republiky
- Zeměpis České republiky

Poznámky:

- V jazykové výuce navazujeme na základní dovednosti (psaní, čtení), které si žáci osvojují během pravidelné denní docházky do svých (zpravidla německých) škol. Výhodou je, že v českém i německém jazyce se používá latinka. Ve výuce čtení a psaní se zaměřujeme na odlišnou výslovnost a na speciální znaky používané v českém jazyce.
- V ostatních předmětech (matematika, přírodovědné obory, atd.) se žáci vzdělávají v rámci pravidelné denní docházky do svých (zpravidla německých) škol. Česká škola KuBiK vhodně zařazuje do výuky českého jazyka prvky z ostatních předmětů s důrazem na osvojení české slovní zásoby (např. české názvy matematických operací). Česká škola KuBiK se nezabývá výukou jiných jazyků než češtiny.

### Hodinové dotace předmětů v jednotlivých ročnících základní školy:

Předmět	Ročník 1. stupně					Celková dotace 1. stupeň	Ročník 2. stupně				Celková dotace 2. stupeň
	1.	2.	3.	4.	5.		6.	7.	8.	9.	
Český jazyk a literatura	5+2	5+2	5+2	4+2	4+2	<b>23+10</b>	3,5+2	3,5+2	3,5+2	3,5+2	<b>14+8</b>
Vlastivěda České republiky				1	1	<b>2</b>					-
Dějepis České republiky						-	1	1	1	1	<b>4</b>
Zeměpis České republiky						-	0,5	0,5	0,5	0,5	<b>2</b>
<b>Celkem</b>	<b>5+2</b>	<b>5+2</b>	<b>5+2</b>	<b>5+2</b>	<b>5+2</b>	<b>25+10</b>	<b>5+2</b>	<b>5+2</b>	<b>5+2</b>	<b>5+2</b>	<b>20+8</b>

1) Hodinové dotace jsou uvedeny v počtu vyučovacích hodin (45 min) za týden

2) V každém týdnu je 5 vyučovacích hodin prezenční výuky plus 2 hodiny domácí přípravy

Výuka probíhá v celkovém rozsahu 5 vyučovacích hodin o sobotách mimo termínů školních prázdnin ve spolkové zemi Hesensko, popř. mimo prodloužených víkendů.

Žáci dostávají domácí úkoly včetně instrukcí pro rodiče, jejichž spolupráce je obzvláště v nižších ročnících velmi důležitá. Vypracování domácích úkolů učitel probírá se žákem v následující prezenční výuce.

## 5. Učební osnovy

### 5.1. Český jazyk a literatura

#### 5.1.1. Charakteristika vzdělávacího předmětu

Ze zaměření České školy KuBiK vyplývá, že předmět Český jazyk a literatura je hlavní náplní učebních osnov. Předmět vychází z obsahu vzdělávací oblasti jazyk a jazyková komunikace RVP ZV. Konkrétní obsah vychází z učebních osnov naší partnerské školy ZŠ Vejprnice a je uzpůsoben potřebám České školy KuBiK (doplňková škola pro bilingvní žáky žijící v Německu). Hlavním cílem je ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, osvojení a rozvíjení čtenářských dovedností a stálé rozšiřování těchto dovedností (např. formou práce s encyklopediemi a slovníky, formou prezentací a referátů). Velký důraz je kladen na porozumění textu, interpretaci přečteného textu, přednes referátu či prezentace. Žáci se učí již od první třídy prezentovat na dané téma před publikem.

Při výuce českého jazyka doplňkově zařazujeme i témata z ostatních předmětů (např. prvouka v nižších ročnících či přírodovědné obory) s cílem osvojení příslušné české slovní zásoby.

#### 5.1.2. Výchovné a vzdělávací strategie (předmět: Český jazyk a literatura)

##### - výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

##### Strategie směřující ke kompetenci k učení

- rozvíjíme u žáků stálé zdokonalování čtení s porozuměním textu (klademe důraz na to, aby si žáci osvojili i méně frekventované výrazy a tím získali v českém jazyce větší jistotu)
- vytváříme podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v pravopisu uzpůsobené jednotlivým potřebám žáka
- hravou formou učíme žáky aplikovat naučená pravidla pravopisu a vzájemně je propojovat
- umožňujeme žákům pochopit v češtině souvislosti z různých vzdělávacích oblastí a propojovat je do širších celků
- seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny, které se učí v českých školách
- učíme žáky kritickému sebehodnocení a hodnocení výsledků svého učení
- motivujeme žáky (např. formou různých týmových soutěží a her) k aktivnímu zapojení se do vyučovacího procesu
- učíme žáky vhodně kombinovat a přenášet poznatky nabyté v německých školách do českého prostředí a obráceně

##### Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- učíme žáky vzájemně si pomáhat a radit si, požádat o pomoc
- učíme žáky uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí a hodnotit své výsledky
- navozujeme nejrůznější problémové situace vedoucí k promyšlení a naplánování vhodného k řešení daného problému (divadelní scénky jako např. telefonát lékaři o pomoc při zranění spolužáka)
- učíme žáky hledat chyby v textu a odůvodňovat správná řešení
- vysvětlujeme odlišnosti i podobnosti mezi českým a německým jazykem tak, aby si žáci osvojili jazykové struktury v bilingvních souvislostech

##### Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- učíme žáky kultivovanému ústnímu a písemnému projevu - vedeme žáky k prezentaci zadaného tématu ve třídě (mladší žáci si připravují prezentace formou plakátů, starší pak vícestránkové prezentace), starší žáci se učí argumentovat a obhajovat své názory v ústním i písemném projevu
- učíme žáky naslouchat druhým (po prezentaci klade pedagog kontrolní otázky, aby si ověřil, jak žáci pozorně poslouchali)
- umožňujeme žákům sdílet čtenářské zážitky a rozvíjet pozitivní vztah k literatuře (žáci si vedou čtenářský deník, ze kterého předčítají spolužákům, starší žáci se účastní projektu jako například „Náš strom přečtených“)

- knih“, „Pohádka naší třídy“ - žáci společně píší a ilustrují pohádku)
- rozvíjíme u žáků schopnost vyjádřit v češtině své myšlenky a názory
- umožňujeme žákům používat informační a komunikační prostředky (samostatná práce při přípravě referátů, využívání internetu, encyklopedií atd.)

#### Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- organizujeme práci tak, aby žáci spolupracovali ve skupině, aby se podíleli na vytváření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, ohleduplnost, úcta)
- učíme žáky vzájemnému respektu (hlavně respektu k odlišným znalostem českého jazyka, vycházejících z konkrétních situací v rodinách žáků)
- učíme žáky vytvářet příjemnou pracovní atmosféru v týmu

#### Strategie směřující ke kompetenci občanské

- využíváme naučné i vědecké literatury a dalších informačních zdrojů v českém jazyce k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- seznamujeme žáky s tradicemi českého kulturního dědictví, výuku vhodně doplňujeme společnými oslavami tradičních českých svátků jako např. Vánoc či Velikonoc
- žáky učíme vhodnou formou prosazovat své zájmy a učit se argumentovat v českém jazyce tak, aby byli rovnocennými partnery v diskusi dětem vyrůstajících v České republice

#### Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- učíme žáky organizování a plánování učení
- vedeme žáky k dodržování struktury vyučovacího dne
- učíme žáky vypracovávat úkoly samostatně či v týmu
- motivujeme žáky k odpovědnému plnění domácích úkolů
- vedeme žáky k šetrnému zacházení s knihami a dalšími učebními pomůckami
- pěstujeme u žáků zodpovědnost za odvedenou práci a touhu udělat svůj úkol co nejlépe
- učíme žáky pracovat se slovníky, s jazykovými příručkami, s encyklopediemi a vyhledávat informace v literatuře i na internetu

### 5.1.3. Vzdelávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

#### Předmět: Český jazyk a literatura, ročník: 1.

Očekávané výstupy předmětu - žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>• sestaví a rozloží slova podle sluchu</li> <li>• složí a rozloží všechny druhy slabik</li> <li>• plynule čte slova ve větách, rozlišuje je zrakem i sluchem</li> <li>• vhodně uspořádá slova ve větě, slabiky ve slově a hlásky ve slabice</li> <li>• čte s porozuměním jednoduché texty přiměřeného rozsahu a náročnosti vzhledem k úrovni žáka 1. ročníku</li> <li>• přiměřeně odpovídá na kontrolní otázky</li> <li>• porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</li> <li>• respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</li> <li>• pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou výslovnost</li> <li>• v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</li> </ul>	<p><b>Čtení</b>                      Technika čtení a nácvik čtení <i>genetickou metodou</i>, praktické čtení                      Rozvoj fonetického sluchu, sluchová analýza a syntéza                      Rozvoj hláskové analýzy a zrakové diskriminace                      Hláskový sklad a rozklad slova                      Čtení písmen velké tiskací abecedy                      Čtení dlouhých a krátkých samohlásek                      Čtení slov hláskováním                      Čtení slov se slabikami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, mně                      Čtení slov se slabikami di – dy, ti – ty, ni – ny                      Uvědomělé čtení snadných slov a krátkých vět se zřetelnou výslovností                      Komunikační situace: pozdrav, oslovení, prosba, omluva, poděkování, blahopřání, vzkaz</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• aplikuje základní hygienické návyky spojené se psaním</li> <li>• napíše správné tvary písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře, orientuje se v liniatuře</li> <li>• píše a spojuje písmena, slabiky a písmena, interpunkci, znaménka</li> <li>• rozlišuje písmo tiskací a psací</li> <li>• respektuje správné pořadí písmen a úplnost slova</li> <li>• píše slova a jednoduché věty podle diktátu</li> <li>• rozpozná (s pomocí učitele) začátek věty, vlastní jména osob a píše velká písmena</li> <li>• převede slovo a jednoduchou větu z podoby mluvené do podoby psané</li> <li>• dodržuje čitelnost a úhlednost psaného projevu</li> </ul>	<p><b>Psaní</b>                      Příprava na psaní: psaní prvků písmen a číslic                      Základní hygienické návyky: správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, umístění sešitu (sklon)                      Psaní: písmena, slova                      Písmo: velké tiskací později malé tiskací a psací                      Diktát: písmena, slova, jednoduché věty                      Velká písmena: vlastní jména osob, první slovo věty</p>

Očekávané výstupy předmětu - žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova</li> <li>člení slova na hlásky, rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky</li> </ul>	<p><b>Jazyková výchova</b>                      Zvuková stránka jazyka: sluchové rozlišení hlásek a souhlásek, souhláskových skupin, tempo a intonace řeči                      Poznávání písmen abecedy a jim odpovídajícím hláskám                      Interpunkční znaménka: tečka, čárka, dvojtečka, otazník, vykřičník, pomlčka, uvozovky                      Rozlišení: věta, slovo, slabika, hláska (písmeno)                      Uspořádání slov ve větě</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>čte hlasitě jednoduché věty se správnou intonací</li> <li>přečte přiměřený text a přečtenému textu porozumí</li> <li>naslouchá pohádkám, příběhům</li> <li>vypráví podle obrázků, dramaturguje</li> <li>přiměřeně věku a individuálním schopnostem recituje básničky, říkadla</li> </ul>	<p><b>Literární výchova a čtení</b>                      Základní literární pojmy: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, nadpis, článek, řádek odstavec                      Zážitek čtení a naslouchání                      Recitace básně                      Dramatizace básně, pohádky</p>

Předmět: Český jazyk a literatura, ročník: 2.

Očekávané výstupy předmětu - žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>Vyjadřuje své myšlenky ústně a písemně</li> <li>vytvoří krátký projev</li> <li>rozlišuje větu oznamovací, tázací, rozkazovací, přací a použije správně interpunkční znaménka</li> <li>řadí věty podle děje</li> <li>sestaví větu ze slov</li> <li>nalezne slova nadřazená, podřazená, souřadná, souznačná, protikladná</li> <li>rozděluje hlásky na souhlásky a samohlásky</li> <li>rozlišuje samohlásky krátké a dlouhé, rozezná dvojhásky</li> <li>rozpozná souhlásky tvrdé a měkké, aplikuje správné psaní i – í, y – ý po měkkých a tvrdých souhláskách</li> <li>rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova</li> <li>dělí slova na konci řádku podle stavby</li> <li>píše správně ú – ů na začátku, uprostřed a na konci slova</li> <li>určí a správně píše znělé a neznělé souhlásky na konci slov</li> <li>vyslovuje a správně píše slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě</li> <li>pozná některé slovní druhy v textu, podstatná jména, slovesa, předložky</li> <li>rozlišuje obecná a vlastní jména</li> <li>vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy</li> </ul>	<p><b>Jazyková výchova</b>                      Věta a souvětí                      Druhy vět                      Pořadí vět                      Slovní zásoba a tvoření slov: slova a pojmy, slova nadřazená, podřazená, souřadná, souznačná, protikladná                      Slovo, slabika, hláska, písmeno                      Rozdělení hlásek: samohlásky, souhlásky                      Samohlásky krátké a dlouhé, dvojhásky                      Souhlásky tvrdé a měkké, psaní i – í, y – ý po měkkých a tvrdých souhláskách                      Zvuková a grafická podoba slova. Slabikotvorné r, l                      Význam slabiky pro dělení slov                      Psaní ú – ů                      Znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov: b – p, d – t, ě – ť, z – s, ž – š, v – f, h – ch                      Písmeno ě ve slovech                      Tvaroslovi: slovní druhy - seznámení                      Vlastní jména osob a zvířat                      Procvičování pravopisu jmen místních                      Abeceda</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>plynule čte jednoduchý text</li> <li>v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí přiměřené tempo řeči</li> <li>užívá správný slovní přízvuk a přirozenou intonaci</li> <li>čte s porozuměním nahlas i potichu</li> <li>pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</li> <li>recituje básně</li> <li>seznamuje se se základními literárními pojmy</li> <li>orientuje se v textu čítanky a jiném textu pro děti</li> <li>všimá si souvislosti textu s ilustrací</li> <li>seznamuje se s knihami o věcech, přírodě</li> </ul>	<p><b>Literární výchova</b>                      Praktické čtení: čtení hlasité a tiché, čtení pozorné, plynulé                      Naslouchání: věcné naslouchání, pozorné a soustředěné                      Mluvený projev: správné dýchání, tvoření hlasu, výslovnost                      Tvořivé činnosti s literárním textem: vlastní výtvarný doprovod, dramatizace pohádky                      Báseň, verš, rým, rytmus                      Text a ilustrace                      Vyprávění, vypravěč, příběh                      Divadlo: jeviště, herec, divák, maňásek, loutka                      Ilustrace, ilustrátor                      Individuální četba</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních a mimoškolních situacích</li> <li>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</li> <li>pojmenuje předměty a popíše jejich vlastnosti</li> <li>dodržuje posloupnost děje na základě pozorování</li> </ul>	<p><b>Komunikační a slohová výchova</b>                      Komunikační žánry: oslovení, pozdrav, poděkování, prosba                      Jednoduchý popis                      Vypravování</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>píše písmena a číslice podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře</li> <li>dodržuje sklon písma</li> <li>spojuje správně písmena a slabiky</li> <li>napiše jednoduchý text</li> <li>opisuje a přepisuje slova, věty, jednoduchý text</li> <li>správně použije velká písmena ve větě i ve slovech</li> <li>dodrží hygienické a pracovní návyky při psaní</li> <li>napiše svoji adresu, přání</li> <li>vytvoří čitelný a úhledný písemný projev</li> </ul>	<p><b>Psaní</b>                      Tvarové skupiny písmen a číslic                      Žánry písemného projevu: adresa, přání                      Spojování písmen a slabik                      Diakritická znaménka: správné umístění                      Nadpis, odstavec                      Opis, přepis                      Diktát                      Autodiktát</p>

## Předmět: Český jazyk a literatura, ročník: 3.

Očekávané výstupy předmětu - žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</li> <li>• třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná, slova opačného významu, slova protikladná, nadřazená, podřazená, slova významem souřadná</li> <li>• vyhledává v textu slova příbuzná</li> <li>• rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik</li> <li>• rozezná slovní druhy v základním tvaru</li> <li>• užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen, sloves</li> <li>• vyslovuje slova se správným slovním přízvukem</li> <li>• spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</li> <li>• určí počet vět v souvětí</li> <li>• rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</li> <li>• odůvodňuje a správně píše: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě (mimo morfologický šev)</li> <li>• použije správně velká písmena na začátku věty, v typických případech vlastních jmen osob, zvířat, místních pojmenování</li> <li>• skloňuje podstatná jména, rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský, střední</li> <li>• určí osobu, číslo, čas u sloves, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím</li> <li>• orientuje se v abecedě</li> </ul>	<p><b>Jazyková výchova</b></p> <p>Zvuková stránka jazyka Modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) Nauka o slově: synonyma, antonyma, slova nadřazená, podřazená, souřadná Slova příbuzná; jiné tvary slov (podstatných jmen a sloves) Slova spisovná a nespisovná Slova citově zabarvená Pranostiky, zvyky, jazykolamy</p> <p>Slovní druhy Významové okruhy</p> <p>Hláskosloví Věta jednoduchá a souvětí Věta jednoduchá a její stavba</p> <p>Vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z</p> <p>Vlastní jména osob, zvířat, místní pojmenování Podstatná jména Slovesa Abeceda</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</li> <li>• reaguje na písemné nebo mluvené pokyny přiměřené složitosti</li> <li>• dodržuje slovosled ve větách</li> <li>• respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</li> <li>• pečlivě vyslovuje, opravuje nesprávnou výslovnost</li> <li>• aplikuje správné dýchání a vhodné tempo řeči</li> <li>• použije vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních a mimoškolních situacích</li> <li>• vybere nadpis a člení projev</li> <li>• souvisle se vyjadřuje, pojmenovává předměty a děje</li> <li>• formuluje otázky a odpovědi</li> <li>• vypravuje podle obrázků</li> <li>• popisuje ústně i písemně jednoduché předměty a činnosti</li> <li>• vytvoří (s pomocí učitele) jednoduchou osnovu a využívá osnovu při vypravování</li> <li>• na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</li> <li>• seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</li> <li>• vyhledává v textu slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená</li> <li>• rozeznává slova příbuzná a jiné tvary slov</li> </ul>	<p><b>Komunikační a slohová výchova</b></p> <p>Praktické čtení, věcné čtení Naslouchání: praktické naslouchání (zdvořilé vyjádření kontaktu s partnerem) Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, poděkování, přání Vyjadřování závislé na komunikační situaci Členění jazykového projevu Souvislé jazykové projevy Otázky a odpovědi Vypravování Popis – jednoduchý popis činnosti, recept Osnova: sestavování s pomocí učitele Pohlednice, dopis Pozvánka, SMS, E-mail Prezentace</p>

Očekávané výstupy předmětu - žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky</li> <li>kontroluje vlastní písemný projev</li> <li>píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle</li> <li>píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</li> <li>napiše krátký dopis, adresu</li> <li>užívá základní hygienické návyky spojené s psaním</li> </ul>	<p><b>Psaní</b> Tvarové skupiny písmen a číslic Technika psaní: úhledný, čitelný a přehledný písemný projev Žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, vzkaz, pozvánka Jednoduché tiskopisy: podací lístek, poštovní poukázka Opis a přepis slov a vět, Diktát Autodiktát</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</li> <li>čte s porozuměním textu</li> <li>využívá získané čtenářské dovednosti a návyky při četbě jednoduchých textů</li> <li>vyjadřuje své pocity z přečteného textu</li> <li>rozezná vyjadřování v próze a ve verších</li> <li>recituje básně</li> <li>rozlíší pohádku od ostatního vyprávění</li> <li>pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</li> <li>orientuje se v textu čítanky a v textech pro děti</li> <li>srovnává text s ilustrací</li> <li>používá četbu jako zdroj informací</li> </ul>	<p><b>Literární výchova</b> Zážitkové čtení a naslouchání Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Základní literární pojmy: báseň s dějem, přirovnání, pověst, povídka, postava, děj, prostředí, bajka, pohádka, příběh Poslech literárních textů Vlastní výtvarný doprovod Divadlo: divadelní představení, dějství, herec Četba jako zdroj poznatků o přírodě, současnosti a minulosti Ilustrace a ilustrátoři dětských knih Řešení detektivních případů „Strom přečtených knih“</p>

Předmět: Český jazyk a literatura, ročník: 4.

Očekávané výstupy předmětu - žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>porovnává významy slov, užívá různé podoby slova</li> <li>rozpozná slova spisovná a nespisovná</li> <li>rozlíší slova citově zbarvená</li> <li>objasní stavbu slova</li> <li>rozlíší předpony a předložky</li> <li>píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách uvnitř slova u vyjmenovaných slov a slov příbuzných</li> <li>určuje slovní druhy</li> <li>orientuje se ve skloňování podstatných jmen a podstatná jména skloňuje</li> <li>určuje osobu, číslo, čas a způsob u sloves, časuje slovesa v oznamovací způsobu, rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací</li> <li>rozezná větu jednoduchou a souvětí</li> <li>změní vhodně větu jednoduchou v souvětí</li> <li>vyhledává ve větě základní skladební dvojici</li> <li>určuje podmět a přísudek ve větě</li> <li>píše správně i/y v příčestí minulém</li> <li>napiše správně vlastní jména států, jména místních ulic, zeměpisné názvy (některé)</li> </ul>	<p><b>Jazyková výchova</b> Slovní zásoba a tvoření slov: význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná Nauka o slově Hlásková podoba slova, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, slova spisovná a nespisovná, slova citově zbarvená Stavba slova: kořen slova, část příponová a část předponová, koncovka Vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z a slova příbuzná Slovní druhy ohebné a neohebné, tvary slov Podstatná jména: vzory, skloňování Slovesa: určité slovesné tvary, infinitiv, časování sloves Skladba: věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice Stavba věty Podmět a přísudek Shoda podmětu s přísudkem Pády, pádové otázky Vlastní jména: zeměpisné názvy států, místních ulic, hor, řek, pohoří, měst, vesnic</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>čte s porozuměním přiměřené náročné texty</li> <li>reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si podstatná fakta</li> <li>užívá náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči</li> <li>rozlíší spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</li> <li>užívá vhodné jazykové prostředky</li> <li>využívá správně jednoduché komunikační žánry</li> <li>sestaví osnovu vyprávění, vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev a dodrží časovou posloupnost, nalezne nadpis</li> <li>popíše rostlinu, zvíře, věc</li> <li>vede správně dialog, telefonický rozhovor</li> </ul>	<p><b>Komunikační a slohová výchova</b> Praktické čtení (pozorné, plynulé) Věcné čtení (čtení jako zdroj informací) Mluvený projev: vyjadřování závislé na komunikační situaci - komunikační žánry: vzkaz, zpráva, vyprávění - základní komunikační pravidla: zdvořilé vystupování, oslovení, zahájení a ukončení dialogu Popis pracovního postupu, věci</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</li> <li>píše podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře se správným sklonem písma a rozestupem</li> <li>opíše a přepíše text, napiše diktát, kontroluje napsaný text</li> </ul>	<p><b>Psaní</b> Písemný projev: základní hygienické návyky, technika psaní (přehledný písemný projev, formální úprava textu) Žánry písemného projevu: zpráva, oznámení, dopis, popis, vyprávění Orientace v textu, členění na odstavce Zápisy do sešitů Diktát Autodiktát</p>

Očekávané výstupy předmětu - žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</li> <li>čte s náležitou intonací, přízvukem, volí vhodné pauzy a tempo při čtení</li> <li>vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</li> <li>volně reprodukuje text podle svých schopností</li> <li>rozlíší bajku, pověst a pohádku</li> </ul>	<p><b>Literární výchova</b>  Praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné a plynulé)  Poslech literárních textů Zázitkové čtení a naslouchání  Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes básně, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, vlastní výtvarný doprovod Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: bajka, spisovatel, básník, kniha, pověst, povídka, sci-fi  Lidová slovesnost  Divadelní a filmová představení  Beseda o knihách, ilustrací: dětské knihy, encyklopedie  Výběr četby knihy podle osobního zájmu,  Čtenářský deník</p>

## Předmět: Český jazyk a literatura, ročník: 5.

Očekávané výstupy předmětu - žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>používá jazyk k ústnímu i písemnému dorozumívání ve škole i v běžném životě</li> <li>porovná významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</li> <li>určuje ve slově kořen, část předponovou, část příponovou, koncovku</li> <li>rozlíší slova spisovná a nespisovná</li> <li>rozezná slovní druhy plnovýznamových slov a použije je v gramaticky správných tvarech v mluveném projevu</li> <li>využívá znalost vyjmenovaných slov v praxi</li> <li>píše správně vlastní jména států, jména národností, dětských časopisů, pohoří, hor, řek, měst, vesnic, místních pojmenování</li> <li>určuje mluvnické kategorie podstatných jmen</li> <li>rozpozná druhy přídavných jmen a určí správně i/y v měkkých a tvrdých přídavných jménech</li> <li>určuje mluvnické kategorie sloves</li> <li>vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</li> <li>použije základní příklady syntaktického pravopisu</li> <li>píše správně i/y po obojetných souhláskách</li> <li>rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí</li> <li>aplikuje vhodné spojovací výrazy, podle potřeby je obměňuje</li> </ul>	<p><b>Jazyková výchova</b>  Mateřský jazyk, vztah k jazyku  Slovní zásoba a tvoření slov: význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma  Stavba slova, odvozování slov předponami a příponami, slova příbuzná  Dělení slov na konci řádku,  Tvarosloví: slovní druhy, tvary slov  Předložky: používání s, z  Užívání vyjmenovaných slov a slov příbuzných  Vlastní jména  Podstatná jména: určování pádu, čísla, rodu, vzoru.  Skládání  Přídavná jména: druhy (tvrdá, měkká, přivlastňovací), vzory měkkých a tvrdých přídavných jmen, pravopis měkkých a tvrdých přídavných jmen  Zájmena (druhy, zájmeno já)  Slovesa: určování osoby, čísla, způsobu a času, časování sloves v oznamovacím způsobu, poznat rozkazovací a podmiňovací způsob  Skladba: základní větné členy  Podmět: vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný  Přísudek: slovesný  Shoda přísudku s holým podmětem  Pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen měkkých a tvrdých)  Skladba: věta jednoduchá a souvětí</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</li> <li>odlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, zapíše podstatné informace</li> <li>určuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</li> <li>reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si důležitá fakta</li> <li>popíše předmět, děj, pracovní postup, vlastní osobu</li> <li>sestaví osnovu vypravování a použije ji pro vytvoření krátkého mluveného nebo písemného projevu s dodržení časové posloupnosti</li> <li>vede správný dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</li> <li>aplikuje vhodnou intonaci, přízvuk, náležitě pauzy a přiměřené tempo podle svého komunikačního záměru</li> <li>vyjadřuje se kultivovaně ve škole i mimo školu</li> </ul>	<p><b>Komunikační a slohová výchova</b>  Praktické čtení (znalost orientačních prvků v textu)  Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)  Věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní, záznam slyšeného, reagovat otázkami)  Vypravování  Popis  Sestavování osnovy vypravování  Mluvený projev: základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače)  Mimojazykové prostředky (mimika, gesta)  Naslouchání: praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem)  Dialog na základě obrazového materiálu</p>



Očekávané výstupy předmětu - žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>čte plynule, s porozuměním, ve vhodném frázování a tempu přiměřeně náročné texty</li> <li>vyjádří své pocity, dojmy z přečteného textu</li> <li>recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy</li> <li>volně reprodukuje text podle svých schopností</li> <li>vytvoří vlastní literární text na dané téma</li> <li>rozdělí různé typy uměleckých a neuměleckých textů</li> <li>při jednoduchém rozboru literárních textů aplikuje elementární literární pojmy</li> <li>používá hry a pravidla hry, obměny hry</li> <li>využívá různé výrazové prostředky při dramatizaci situace, příběhu</li> </ul>	<p><b>Literární výchova</b>                      Zážitkové čtení a naslouchání: nalézání příčin věcí a porozumění jim                      Poslech literárních textů                      Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, volná reprodukce, předčítání textu, vlastní výtvarný doprovod, dramatizace textu                      Druhy a žánry dětské literatury Literatura umělecká a věcná                      Lidová slovesnost                      Literární pojmy... přirovnání, básnické výrazy, verš, rým, báseň, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, divák, režisér                      Herní dovednosti, vcítění se do role                      Dramatizace</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</li> <li>aplikuje svůj osobitý rukopis při dodržení úhlednosti, čitelnosti, přehlednosti písemného projevu</li> </ul>	<p><b>Psaní</b>                      Písemný projev: základní hygienické návyky (upevňování), hygiena zraku, zacházení s grafickými a psacími materiály                      Technika psaní, formální úprava textu                      Žánry písemného projevu: zpráva, oznámení, vzkaz, dopis, jednoduché tiskopisy – přihláška, dotazník</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>opíše a přepíše text, kontroluje napsaný text</li> <li>využívá při aplikaci správné interpunkce</li> <li>s pomocí učitele vyhledává v Pravidlech českého pravopisu</li> </ul>	<p>Zápisy do sešitů, poznámky                      Výpisy údajů ze slovníků, encyklopedií                      Práce s Pravidly českého pravopisu (s pomocí učitele)</p>

*Předmět: Český jazyk a literatura, ročník: 6.*

Mluvnice	Učivo
Očekávané výstupy předmětu - žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>vyjmenuje slovní druhy, rozdělí je na ohebné a neohebné</li> <li>vyhledá podstatná jména a určí jejich mluvnické kategorie</li> <li>uvede příklady podstatných jmen konkrétních, abstraktních, obecných, vlastních</li> <li>seznámí se s příklady podstatných jmen pomnožných, hromadných a látkových</li> <li>zdvoudní správně koncovky podst. jmen, přiřazuje je ke vzorům, správnost si dokáže ověřit v Pravidlech čes. pravopisu /s pomocí učitele/</li> <li>vyhledá v textu přídavná jména, určí jejich mluvnické kategorie</li> <li>rozpozná přídavná jména tvrdá, měkká a přivlastňovací</li> <li>vyvodí správně koncovky přídavných. jmen tvrdých a měkkých</li> <li>vysvětlí, jak se přídavná jména stupňují</li> <li>vyjmenuje druhy zájmen, najde je v textu a zájmena v 1.pádě zařadí ke správnému druhu</li> <li>skloňuje správně zájmeno já</li> <li>rozliší druhy číslovek, rozpozná určité a neurčité, čte letopočty různým způsobem, zdůvodní, za kterými číslovkami se píše tečka</li> <li>uvede charakteristické znaky sloves, zdůvodní jejich důležitost pro stavbu věty</li> <li>ve správném pořadí /osoba, číslo, způsob, čas/ určuje mluvnické kategorie sloves</li> <li>rozpozná v textu podmiňovací způsob</li> <li>obohacuje svoji slovní zásobu o výstižná slovesa, tvoří synonyma</li> <li>seznámí se s používáním Slovníku spisovné češtiny při vyhledávání obtížnějších tvarů a jazykových jevů</li> </ul>	<p><b>Tvarosloví</b>                      Slovní druhy                      Podstatná jména                      Přídavná jména                      Zájmena                      Číslovky                      Slovesa</p> <p>Jazykové příručky</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>prohlubuje a upevňuje učivo o psaní shody přísudku s podmětem</li> <li>odůvodní psaní pravopisu hláskových skupin bje/bě, vje/vě, mě/mně, vyjmenuje slova určená k zapamatování</li> <li>zdvoudní pravopis vyjmenovaných slov a rozpozná jejich slova příbuzná</li> <li>uvede, se kterými pády se pojí předložky s, z a správně je používá v textu</li> <li>napiše správně jednoduché typy podstatných jmen vlastních - pojmenování osob, zvířat, svátků a zeměpisné názvy - měst, států, řek, pohoří, světadílů, ostrovů apod.</li> </ul>	<p><b>Pravopis</b>                      Shoda přísudku s podmětem</p> <p>Bje/bě, Vje/vě, Mě/mně                      Vyjmenovaná slova</p> <p>Předložky s, z</p> <p>Velká písmena</p>

<b>Mluvnice</b>	
<b>Očekávané výstupy předmětu - žák:</b>	<b>Učivo</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>ve větě vyhledá základní skladební dvojici, rozpozná větu s nevyjádřeným podmětem a příklady přísudku slovesného, jmenného se sponou a slovesně jmenného</li> <li>předmět, přívlastek a příslovecné určení rozpozná v jednoduché větě a zdůvodní, ke kterému slovnímu druhu se vztahují a jak se na ně ptáme</li> <li>sestaví a graficky znázorní jednoduché dvojčlenné věty</li> <li>rozdělí jednoduchou větu a souvětí a užívá těchto poznatek při tvorbě stylistických cvičení</li> </ul>	<p><b>Skladba</b> Základní skladební dvojice Větné členy Věta jednoduchá Souvětí</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>definuje pojem hláska, samohláska a souhláska</li> <li>dbá na správnou výslovnost a důraz čteného i mluveného projevu, dodržuje tempo a pauzy</li> <li>rozpozná větu oznamovací, tázací, rozkazovací</li> <li>pozoruje, jak využívají zvukové stránky jazyka média, pokusí se tuto situaci zhodnotit</li> <li>orientuje se v základním rozvrstvení národního jazyka - spisovný a nespisovný jazyk</li> </ul>	<p><b>Zvuková stránka jazyka</b> Zvuková stránka slova a věty Spisovná a nespisovná čeština</p>

<b>Sloh</b>	
<b>Očekávané výstupy předmětu - žák:</b>	<b>Učivo</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>rozdělí verbální a neverbální prostředky lidské komunikace</li> <li>vymezení prostředky lidského dorozumívání</li> <li>na příkladech uvede mimojazykové prostředky lidské komunikace</li> <li>objasní základní rozdíly mezi projevem mluveným a psaným</li> </ul>	<p><b>Projev mluvený a psaný, Prostředky komunikace</b> Mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace)</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>vyvodí účel běžných tiskopisů a dokáže je vyplnit</li> <li>na příkladech uvede jednoduché komunikační žánry</li> <li>zdokonaluje se v jednoduchých komunikačních žánrech</li> <li>podle vzoru sestaví inzerát</li> <li>vyplní předtištěný tiskopis objednávky</li> <li>tvorivě přistupuje k psaní zprávy a oznámení</li> <li>rozdělí manipulativní komunikaci v reklamě</li> </ul>	<p><b>Jednoduché komunikační žánry a tiskopisy</b> Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu</p> <p>Reklama Oznámení, zpráva, inzerát</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>uvede rozdíly mezi dopisem osobním a úředním</li> <li>vymezení, jaké náležitosti musí mít úřední dopis</li> <li>nastylizuje dopis soukromého i úředního charakteru (žádost)</li> </ul>	<p><b>Dopis, žádost</b> Písemný projev – vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry, soukromý a úřední dopis, žádost)</p> <p>Čtení – kritické (analytické)</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>vymezení druhy popisu</li> <li>užívá vhodné jazykové prostředky pro jednotlivé druhy popisu</li> <li>podle obrázku popíše budovu nebo místnost</li> <li>sestaví jednoduchý popis pracovního postupu</li> </ul>	<p><b>Popis a jeho funkce</b> Písemný projev – na základě poznatků o základních slohových postupech a žánrech</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>vysvětlí rozdíl mezi výpisky a výtahem</li> <li>sestaví heslovitou (větnou) osnovu</li> <li>vypracuje výtah (výpisky) z jednoduchého textu</li> </ul>	<p><b>Výpisky, výtah</b> Čtení – věcné (studijní čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické) Psaní – vlastní tvořivé psaní – výtah, výpisek</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>vhodně užívá jazykové prostředky vypravování</li> <li>sestaví heslovitou, větnou osnovu vypravování</li> <li>v textu vypravování najde charakteristické jazykové prostředky a sám je aplikuje</li> <li>upraví stylisticky chybný text vypravování</li> <li>dovypraví příběh</li> </ul>	<p><b>Vypravování</b> Písemný projev – na základě poznatků o základních slohových postupech a žánrech vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</li> <li>vedle spisovné češtiny užívá jazyk hovorový, vhodně zařazuje slova citově zabarvená, pracuje s termíny</li> </ul>	<p><b>Mluvený projev</b> Naslouchání – věcné (soustředěné, aktivní), kritické – objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové</p>

<b>Literatura</b>	
<b>Očekávané výstupy předmětu - žák:</b>	<b>Učivo</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>na základě svých schopností a s pomocí učitele interpretuje literární text</li> <li>rozšiřuje si slovní zásobu</li> </ul>	<p><b>Tvořivé činnosti s literárním textem</b> Interpretace literárního textu Dramatizace Vlastní výtvarný doprovod</p>

Literatura	
Očekávané výstupy předmětu - žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>výrazně a s porozuměním čte</li> <li>hlasitým čtením zdokonaluje výrazné čtení</li> <li>dokáže reprodukovat přečtený text</li> <li>naučí se přednášet z paměti vhodný básnický nebo prozaický text</li> <li>reprodukuje text na základě individuální četby</li> <li>připravuje si referáty o přečtených knihách</li> </ul>	<p><b>Způsoby interpretace literárního díla</b></p> <p>Čtení textu s porozuměním Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Výrazné čtení textu Výrazný přednes básnického nebo prozaického textu</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>určí s pomocí učitele námět a hlavní myšlenku díla</li> <li>sestaví osnovu příběhu</li> <li>charakterizuje hlavní postavy</li> <li>osvojí si základní básnické prostředky</li> <li>při rozboru literárního díla používána základě získaných vědomostí základní literární pojmy</li> <li>získá z různých zdrojů další informace k probíranému učivu</li> </ul>	<p><b>Základy literární teorie</b></p> <p>Kompozice literárního příběhu Charakteristika postavy Jazyk literárního díla a básnické prostředky (metafora, přirovnání, personifikace přiřazování, rým, rytmus, humor a symbol, dialog, monolog, refrén) Umělecká a odborná literatura, publicistický styl</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>rozdělí základní literární druhy a žánry</li> <li>porovnává uměleckou a odbornou literaturu</li> <li>rozdělí prózu a poezii</li> <li>vyjmenuje charakteristické rysy pohádky</li> <li>posoudí význam lidové tvorivosti</li> </ul>	<p><b>Literární druhy a žánry</b></p> <p>Poezie, próza, drama, komiks, epika, lyrika, epos Povídka (historická, biografická) Román (historický, western, indiánka), životopis, cestopis, fejeton Pověst, pohádka (klasická, moderní) Lidová poezie Čtenářský deník</p>

Předmět: Český jazyk a literatura, ročník: 7.

Mluvnice	
Očekávané výstupy předmětu - žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>definuje věcný a mluvnický význam slova, sousloví a rčení, vyhledá a označí je v textu</li> <li>vlastními slovy vysvětlí význam některých rčení</li> <li>objasní, co je synonymum, antonymum, homonymum a slova citově zabarvená, uvede příklady a vhodně je používá při tvorbě vlastních textů</li> <li>seznámí se s některými odbornými názvy, uvede příklady z oblasti fyziky, dějepisu, zeměpisu apod.</li> <li>těžší výrazy se snaží vyhledat v příručkách např. ve Slovníku cizích slov</li> <li>vysvětlí, jak se vyvíjí slovní zásoba, vyjmenuje způsoby obohacování slovní zásoby (odvozování, skládání, zkracování)</li> </ul>	<p><b>Nauka o významu a tvoření slov</b></p> <p>Nauka o významu slov Jazykové příručky, tisk aj. média Nauka o tvoření slov Sousloví</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>upevňuje a prohlubuje učivo o slovních druzích, mluvnických kategoriích, podmiňovacím způsobu sloves</li> <li>rozpozná v textu slovesný rod</li> <li>vyjmenuje neohebné slovní druhy, rozliší předložky, spojky, částice, citoslovce, příslovce místa, času, způsobu, míry a přičiny</li> <li>příslovce stupňuje a seznámí se s pravopisem příslovečných spřežek</li> </ul>	<p><b>Tvarosloví</b></p> <p>Slovní druhy Slovesný rod Neohebné slovní druhy Příslovečné spřežky</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>rozliší v textu věty oznamovací, tázací a žádací</li> <li>z textu vyvodí podstatu vět dvojčlenných a jednočlenných</li> <li>pozná ve větě podmět holý, rozvitý, několikanásobný nebo nevyjádřený</li> <li>prohlubuje a opakuje si učivo o přísudku slovesném, jmenném se sponou a ostatních rozvíjejících větných členech</li> <li>vysvětlí podstatu přívlastku shodného a neshodného, u příslovečného určení vyjmenuje druhy a zeptá se na ně</li> <li>seznámí se orientačně s doplňkem a v textu se snaží jej rozpoznat od přísudku jmenného se sponou</li> <li>používá v textu pravidla pro psaní čárek ve větě jednoduché</li> <li>graficky znázorní jednoduché souvětí a rozpozná věty hlavní a vedlejší</li> <li>vytvoří souvětí podle daného grafu</li> <li>ve stručné mluvnici české vyhledá poučení a obtížnějších jazykových jevech</li> </ul>	<p><b>Skladba</b></p> <p>Věty podle postoje mluvčího Věty dvojčlenné a jednočlenné Větné ekvivalenty</p> <p>Přívlastek shodný a neshodný, příslovečné určení</p> <p>Doplňek</p> <p>Čárka ve větě jednoduché, přímá a nepřímá řeč</p> <p>Grafické znázornění souvětí a věty jednoduché</p> <p>Stručná mluvnice česká</p>

<b>Mluvnice</b>	
<b>Očekávané výstupy předmětu - žák:</b>	<b>Učivo</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• upevňuje a prohlubuje pravopisné učivo 6. ročníku, prakticky tyto poznatky rozvíjí</li> <li>• píše správně koncovky přídavných jmen přivlastňovacích a tento pravopisný jev zdůvodní</li> <li>• seznámí se s pravopisem zdvojených hlásek na švu předpony a přípony (nn, -n)</li> <li>• rozliší, kde se píše předpona s-, z-, vz- při významu z povrchu pryč, směru dohromady, shora dolů, vzhůru, apod.</li> <li>• aplikuje poznatky o pravopisu velkých písmen v názvech příslušníků rodů, národů, kmenů, ulic, náměstí, nábřeží, uměleckých děl, časopisů, novin, značek výrobků</li> </ul>	<p><b>Pravopis</b> Opakování pravopisu ze 6. ročníku Přídavná jména přivlastňovací Zdvojené hlásky Předpony s-, z-, vz- Velká písmena</p>

<b>Sloh</b>	
<b>Očekávané výstupy předmětu - žák:</b>	<b>Učivo</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• na příkladech uvede rozdíly mezi popisem statickým a dynamickým</li> <li>• sestaví osnovu k popisu výrobku</li> <li>• podle osnovy a na základě obrázku popíše jednoduchý výrobek</li> <li>• vytvoří osnovu k popisu uměleckého díla</li> <li>• popíše obraz nebo uměleckou fotografii</li> <li>• při popisu pracovního postupu užívá vhodná slovesa a odborné názvy</li> </ul>	<p><b>Popis a jeho funkce</b> Čtení – praktické (pozorné), věcné (vyhledávací) Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• v textu najde a rozliší charakteristiku přímou a nepřímou</li> <li>• podle vzoru sestaví osnovu charakteristiky</li> <li>• k charakteristice postavy užívá vhodná podstatná a přídavná jména a slova citově zabarvená</li> <li>• napíše stručnou charakteristiku svého kamaráda</li> <li>• vysvětlí rčení vztahující se k lidským vlastnostem</li> <li>• stručně ústně charakterizuje osobu na fotografii, obrázku</li> </ul>	<p><b>Charakteristika</b> Čtení – kritické (analytické) Písemný projev – vlastní tvořivé psaní: charakteristika</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• v umělecké literatuře vyhledá ukázky líčení a stručně vyjádří, jak text na žáka působí</li> <li>• vyhledá v subjektivně zabarveném popisu slova citově zabarvená, personifikaci, přirovnání a básnické přívlastky</li> </ul>	<p><b>Líčení</b> Naslouchání – zážitkové Čtení – věcné (vyhledávací), prožitkové Písemný projev – vlastní tvořivé psaní: subjektivně zabarvený popis</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• vytvoří větnou nebo heslovitou osnovu odborného textu</li> <li>• na příkladech rozliší výpisky a výtah</li> <li>• podle vzoru vytvoří výtah z přečteného textu</li> <li>• ze zadaného článku pořídí výpisky ve větách</li> <li>• správně užívá bibliografické údaje</li> </ul>	<p><b>Výtah, výpisky</b> Čtení – praktické (znalost orientačních prvků v textu), věcné (vyhledávací) Písemný projev – komunikační žánry: výpisek</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• na příkladech vymezí obsahovou a formální stránku žádosti</li> <li>• doplní chybějící údaje v žádosti</li> <li>• sestaví žádost o uvolnění z vyučování</li> </ul>	<p><b>Žádost</b> Písemný projev – komunikační žánry: žádost</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• objasní funkci životopisu</li> <li>• na příkladech vysvětlí způsob zpracování a formální úpravu životopisu</li> <li>• na základě ukázky napíše svůj vlastní životopis</li> <li>• s pomocí údajů v dotazníku napíše životopis žadatele o zaměstnání</li> </ul>	<p><b>Životopis</b> Písemný projev – vlastní tvořivé psaní: strukturovaný životopis</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• uvede postup při vypravování</li> <li>• vhodně používá jazykových a kompozičních prostředků vypravování</li> <li>• vyhledá v úryvku dějová slovesa, přirovnání, nespisovná slova, krátké věty</li> <li>• zhodnotí význam přímé řeči ve vypravování</li> <li>• po přečtení sestaví osnovu příběhu a následně jej převypráví</li> </ul>	<p><b>Vypravování</b> Čtení – věcné (vyhledávací), kritické (hodnotící) Naslouchání – věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, zvukové prostředky souvislého projevu), zážitkové Mluvený projev – základní mluvené žánry podle komunikační situace</p>

<b>Literatura</b>	
<b>Očekávané výstupy předmětu - žák:</b>	<b>Učivo</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• na základě svých schopností a osvojených dovedností interpretuje literární text</li> <li>• rozšiřuje si slovní zásobu a rozvíjí své čtenářské schopnosti</li> <li>• v rámci svých možností a podle svého zájmu se pokusí o vlastní literární výtvar nebo dramatizaci</li> </ul>	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem Interpretace literárního textu Dramatizace Vlastní výtvarný doprovod k literárnímu textu</p>

Literatura	
Očekávané výstupy předmětu - žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>čte plynule a s porozuměním</li> <li>čtením nahlas zdokonaluje výrazné čtení</li> <li>naučí se výrazně přednést z paměti vhodný básnický nebo prozaický text</li> <li>snaží se o kultivovaný mluvený projev</li> <li>reprodukuje přečtený text</li> <li>připraví si referát z individuální četby</li> <li>zhodnotí přečtené dílo</li> <li>shromažďuje informace o autorech</li> </ul>	<p><b>Způsoby interpretace literárního díla</b></p> <p>Výrazné čtení textu</p> <p>Výrazný přednes vhodného básnického nebo prozaického textu</p> <p>Volná reprodukce přečteného nebo vyslechnutého textu</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>určí s pomocí učitele námět a hlavní myšlenku díla</li> <li>charakterizuje hlavní postavy</li> <li>sestaví osnovu příběhu</li> <li>osvojí si základní básnické prostředky a vyhledává je v textu</li> <li>při práci s textem používá na základě osvojených vědomostí základní literární pojmy</li> <li>získává z různých zdrojů další informace a pracuje s nimi</li> </ul>	<p><b>Základy literární teorie</b></p> <p>Struktura literárního díla (námět a idea díla, literární hrdina, kompozice příběhu)</p> <p>Jazyk literárního díla, básnické prostředky (metonymie, metafora, personifikace, rým, absolutní rým, rytmus, volný verš, dialog, symbol, parafráze, apokryf, nonsens, alegorie, situační a jazyková komika, scénář, adaptace)</p> <p>Umělecká literatura, literatura faktu, literatura sci-fi</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>vyjmenuje charakteristické znaky pohádky</li> <li>porovná pohádku s pověstí</li> <li>rozliší různé druhy pohádek</li> <li>uvede charakteristické znaky pověstí</li> <li>na základě četby bajk porovná představy starověkých kultur o světě se současností</li> <li>vysvětlí pojem bajka a uvede známé autory bajek</li> <li>pojmenuje charakteristické rysy bajky</li> <li>prostřednictvím ukávek z kronik a legend porovná chování lidí ve středověku se současnou morálkou</li> <li>charakterizuje znaky románu a porovná ho s povídkou</li> <li>z textu vyvodí typické znaky povídky</li> <li>vyjmenuje základní charakteristické rysy divadelní hry</li> <li>uvede základní rozdíly mezi poezií, prózou a dramatem</li> <li>rozliší lyriku a epiku</li> <li>objasní pojmy sloka, verš a rým</li> <li>na příkladech v textu rozliší druhy rýmů</li> <li>uvede nejznámější autory fejetonů a cestopisů</li> </ul>	<p><b>Literární druhy a žánry</b></p> <p>Epické žánry:</p> <p>pohádka (lidová kouzelná, novelistická, moderní autorská)</p> <p>pověst (legendární, historická, místní) báje (čínská, židovská, řecká, římská, indiánská)</p> <p>kronika (prózou i veršem) legenda</p> <p>román (historický biografický, novela, sci-fi, deník)</p> <p>povídka (o zvířatech)</p> <p>Dramatické žánry:</p> <p>dramatická povídka sci-fi drama</p> <p>Lyrické žánry: poezie</p> <p>Umělecká publicistika: fejeton a esej</p> <p>Literatura faktu:</p> <p>memoáry a biografie</p> <p>Čtenářský deník</p>

*Předmět: Český jazyk a literatura, ročník: 8.*

Mluvnice	
Očekávané výstupy předmětu - žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>běžně užívaná cizí slova správně píše i vyslovuje, některá nahradí slovy domácími</li> <li>pro něho neznámá slova najde ve Slovníku cizích slov</li> <li>aplikuje základní pravopis slov přejatých</li> </ul>	<p><b>Obohacování slovní zásoby</b></p> <p>Slova přejatá</p> <p>Jazykové příručky, tisk aj.</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>upevňuje a prohlubuje učivo o slovních druzích</li> <li>u ohebných určí jejich mluvnické kategorie</li> <li>určuje slovesný vid a vytvoří vid opačný</li> <li>správně časuje sloveso být</li> </ul>	<p><b>Tvarosloví</b></p> <p>Slovní druhy</p> <p>Slovesný vid</p> <p>Sloveso být</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>slovesné tvary převede do minulého času a správně píše koncovky času minulého i přítomného</li> <li>aplikuje pravopis shody přísudku s několikanásobným podmětem</li> <li>rozpozná příbuzná slova vyjmenovaných slov a píše je pravopisně správně</li> <li>napiše správně velká písmena v názvech nebeských těles, významných dokumentů, cen a vyznamenání, orgánů státní správy, škol, mezinárodních organizací</li> <li>upevňuje pravopis podstatných a přídavných jmen</li> <li>převede přídavná jména do čísla množného a odvodí psaní hláskových skupin –ský/-ští, –cký/-čtí</li> <li>méně známé pravopisné jevy vyhledá v jazykových příručkách, orientuje se podle obsahu, zjišťuje významy slov, rozšiřuje si slovní zásobu</li> </ul>	<p><b>Pravopis</b></p> <p>Slovesa – čas minulý a přítomný</p> <p>Shoda s několikanásobným podmětem</p> <p>Vyjmenovaná slova a jejich slova příbuzná</p> <p>Velká písmena</p> <p>Podstatná a přídavná jména</p> <p>Hláskové změny při odvozování přídavných jmen</p> <p>Práce s jazykovými příručkami</p> <p>Nepravidelná slovesa (vidět, vědět, být, ...)</p>

Mluvnice	
Očekávané výstupy předmětu - žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>graficky znázorní větu jednoduchou a souvětí</li> <li>uvede příklady významových poměrů mezi větami hlavními</li> <li>vyjmenuje některé typické spojovací výrazy pro daný typ souvětí a zdůvodní interpunkci</li> <li>aplikuje poznatky o významových poměrech i na poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami</li> </ul>	<p><b>Skladba</b> Grafické znázornění souvětí a věty jednoduché Významové poměry vět hlavních Interpunkce Významové poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>vyjmenuje základní skupiny slovanských jazyků v návaznosti na dějepisné učivo</li> <li>uvede příklady, kdy se používá spisovná a nespisovná čeština</li> </ul>	<p><b>Obecné výklady o českém jazyce</b> Slovanské jazyky Spisovná a nespisovná čeština</p>

Sloh	
Očekávané výstupy předmětu - žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>vyhledá hlavní myšlenky v odborném textu a sestaví osnovu</li> <li>rozezná v textu odborné názvy</li> <li>sestaví osnovu výtahu z odborného textu</li> <li>napiše výtah podle učebnicového textu</li> <li>vhodně doplňuje výtah citátem</li> </ul>	<p><b>Výtah</b> Čtení – věcné (vyhledávací) Naslouchání – věcné (soustředěné, aktivní) Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>na příkladech uvede charakteristiku literárního hrdiny</li> <li>vyhledá v textu charakteristiku nepřímou a následně ji změní na přímou</li> <li>charakterizuje postavy pomocí přirovnání a rčení</li> </ul>	<p><b>Charakteristika literární postavy</b> Čtení – věcné (vyhledávací) Mluvený projev – zásady dorozumívání (základní mluvené žánry podle komunikační situace)</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>na základě ukázky vymezí členění, účel a výrazové prostředky výkladu</li> <li>sestaví osnovu výkladu a vyvodí jeho kompozici</li> <li>vhodně užívá odborné názvy a slova citově neutrální</li> <li>orientuje se v encyklopediích</li> <li>napiše výklad podle zvoleného tématu ze svého oblíbeného předmětu</li> </ul>	<p><b>Výklad</b> Naslouchání – věcné (soustředěné, aktivní) Čtení – věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) Písemný projev – komunikační žánry: výklad</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>na konkrétních příkladech uvede jazykové prostředky líčení</li> <li>najde v úryvku slova a slovní spojení, která vyvolávají citovou působivost textu</li> <li>vysvětlí rozdíl mezi objektivním a subjektivním sdělením</li> <li>vhodně užívá neobvyklá slovní spojení, metaforu, metonymii a dějová slovesa</li> <li>neotřelými jazykovými prostředky vyjádří svůj vztah k líčené skutečnosti, předmětu</li> </ul>	<p><b>Líčení</b> Čtení – věcné (vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové Naslouchání – kritické (objektivní a subjektivní sdělení), zážitkové Písemný projev – komunikační žánry: subjektivně zabarvený popis Mluvený projev – zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu)</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>s pomocí ukázky vymezí hlavní znaky a principy úvahy</li> <li>vysvětlí úlohu řečnické otázky v úvaze</li> <li>vybírání vhodné citáty jako téma úvahy</li> <li>zaujímá stanovisko k úvahám jiných autorů</li> </ul>	<p><b>Úvaha</b> Čtení – kritické (analytické), věcné (vyhledávací) Mluvený projev – zásady dorozumívání (základní mluvené žánry podle komunikační situace), komunikační žánry: diskuze</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>vymezí specifické prostředky mluveného projevu</li> <li>za pomoci ukázek určí slohové postupy a slohové útvary</li> <li>zařadí text k funkčnímu stylu</li> <li>porovná užití jazykových prostředků různých autorů v žánrově shodných slohových útvarech</li> </ul>	<p><b>Souhrnné poučení o slohu</b> Čtení – věcné (vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící) Naslouchání – kritické (objektivní a subjektivní sdělení) Mluvený projev – zásady kultivovaného projevu</p>

Literatura	
Očekávané výstupy předmětu - žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>rozpozná základní literární žánry</li> <li>vlastními slovy vysvětlí, co je bajka, epos, drama, komedie a tragédie</li> <li>seznámí se s odkazem antické kultury a mravním posláním bible</li> </ul>	<p><b>Nejstarší literatura:</b></p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>v návaznosti na dějepisné učivo popíše situaci na Velké Moravě, počátky našeho písemnictví a právo na kulturu ve srozumitelném jazyce</li> </ul>	<p>Konstantin a Metoděj, staroslověnština, hlaholice</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>zhodnotí vliv církve na středověkou kulturu a literaturu</li> <li>definuje pojmy kronika, legenda, životopis, prvotisk</li> <li>zdůvodní význam vynálezu knihtisku na rozvoj vzdělanosti</li> </ul>	<p>Staroslov. legendy, Kronika Kosmova a Dalimilova, doba Karla IV., Jan Hus, husitská doba, vynález knihtisku a první tištěná kniha u nás</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</li> <li>popíše snahu evropských humanistů o znovuoživení antických ideálů a víru v lidský rozum</li> </ul>	<p><b>Evropská renesance:</b></p>

Literatura	
Očekávané výstupy předmětu - žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>zhodnotí osobnost J. A. Komenského jako významného učence své doby a Učitele národů</li> </ul>	<p><b>Pobělohorská literatura:</b> J.A. Komenský</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>diskutuje na téma mezilidské vztahy, peníze</li> <li>vyhledává hlubší smysl uměleckého díla /bajky, Faust/</li> </ul>	<p><b>Klasicismus a osvícenství:</b></p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>charakterizuje hlavního hrdinu a romantismus a realismus jako umělecký směr</li> <li>sleduje výstavbu souvislého textu</li> <li>přiřazuje ukázky k autorovi</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>Objasní hlavní cíle národního obrození</li> <li>opakuje si liter. pojmy – báseň, sloka, verš, rým, rytmus, lidová poezie, epigram</li> <li>rozpozná metafory, personifikaci</li> </ul>	<p><b>Národní obrození:</b> jazykověda, divadlo, národní uvědomění, obnovení českého jazyka, bulvár, humor, satira Čelakovský, Tyl, Mácha, Erben, Borovský, Němcová</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>během školního roku reprodukuje určené básně</li> <li>snaží se o vlastní tvorbu (povídka, epigramy ze žakovského prostředí apod.) a její výtvarné ztvárnění</li> <li>používá literární přehledy a charakterizuje probraná období literatury</li> <li>upevňuje si čtenářské dovednosti a volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text</li> <li>jednou za školní rok přednese vhodný text (referát na dané téma) o životě a díle některého významného spisovatele</li> </ul>	<p>Průběžně po celý rok: volná reprodukce, vlastní tvořivá činnost literární přehledy, reprodukce básně, vytvoření a přednesení referátu, mluvní cvičení cestopis – vyhledá základní znaky cestopisu</p>

*Předmět: Český jazyk a literatura, ročník: 9.*

Mluvnice	
Očekávané výstupy předmětu - žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>rozdělí příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov</li> <li>rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch</li> </ul>	<p><b>Slovní zásoba</b> Věcný význam slov Rozvoj slovní zásoby Synonyma, homonyma Vztahy mezi slovy Odborné názvy, slova domácí, mezinárodní Odvozování, skládání, zkracování</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>správně třídí slovní druhy</li> <li>tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</li> </ul>	<p><b>Tvarosloví</b> Všechny slovní druhy Mluvnické významy a tvary slov</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>rozdělí významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí</li> </ul>	<p><b>Skladba</b> Stavba a tvoření věty a souvětí Pořádek slov ve větě Větné členy, zápor Řeč přímá a nepřímá</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</li> </ul>	<p><b>Pravopis</b> Souhrnné opakování naučeného pravopisu z předchozích ročníků Velká písmena</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</li> <li>využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</li> </ul>	<p><b>Zvuková stránka jazyka</b> Větný přízvuk a melodie Zásady správné výslovnosti, intonace, pauzy a frázování Jazyková kultura</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</li> <li>samosvatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</li> </ul>	<p><b>Obecné poučení o jazyce</b> Čeština jako náš národní jazyk, jeho původ, vývoj a rozvrstvení Slovanské jazyky Práce se slovníky a jazykovými příručkami</p>

Sloh	
Očekávané výstupy předmětu - žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení</li> <li>ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji</li> <li>uspořádá informace z textu s ohledem na jejich účel</li> <li>při práci s texty využívá základy studijního čtení</li> <li>stručně vyjádří hlavní myšlenku textu</li> </ul>	<p><b>Interpretace textu</b> Čtení – věcné (vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící) Naslouchání – kritické (objektivní a subjektivní sdělení) Písemný projev – komunikační žánry: výpisek</p>

Sloh	Učivo
<b>Očekávané výstupy předmětu - žák:</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>při popisu jazykového postupu používá vhodné jazykové prostředky</li> <li>s pomocí učitele ústně popíše umělecké dílo</li> <li>používá jazykové prostředky vyvolávající citovou působivost textu</li> <li>koherentním textem vyjádří svoje osobní pocity</li> </ul>	<b>Popis</b> Písemný projev – na základě poznatků o základních slohových postupech a žánrech Mluvený projev – základní mluvené žánry podle komunikační situace
<ul style="list-style-type: none"> <li>sestaví charakteristiku kamaráda</li> <li>vypravuje přečtený úryvek nebo scénu z filmu</li> </ul>	<b>Charakteristika, vypravování</b> Písemný projev – vlastní tvořivé psaní: charakteristika Mluvený projev – základní mluvené žánry podle komunikační situace
<ul style="list-style-type: none"> <li>vytvoří vlastní úvahu a vyjádří tak postoj ke sdělovanému obsahu</li> </ul>	<b>Úvaha</b> Písemný projev – vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu
<ul style="list-style-type: none"> <li>s pomocí učitele charakterizuje základní mluvené žánry podle komunikační situace</li> <li>v mluveném projevu volí prostředky řeči vhodné pro danou komunikační situaci</li> <li>v diskuzi využívá zásad dorozumívání a pravidel dialogu</li> </ul>	<b>Řečnické útvary, diskuse</b> Mluvený projev – základní mluvené žánry podle komunikační situace, zásady kultivovaného projevu, komunikační žánry: připravený, nepřipravený projev na základě poznámek, diskuze Naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, manipulativní působení projevu)
<ul style="list-style-type: none"> <li>na základě ukázek charakterizuje fejeton</li> <li>vymezí jednotlivé funkční styly</li> <li>v denním tisku vyhledá různé slohové útvary a následně je zařadí k jednotlivým funkčním stylům</li> <li>rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</li> <li>tvořivě pracuje s textem při přípravě vlastního referátu</li> </ul>	<b>Fejeton, funkční styly</b> Čtení – věcné (vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící) Naslouchání – kritické (komunikační záměr mluvčích, manipulativní působení projevu) Mluvený projev – komunikační žánry: referát
<ul style="list-style-type: none"> <li>gramatické a stylistické poznatky využívá při vlastním tvořivém psaní</li> </ul>	<b>Slohové útvary dle výběru žáka</b> Písemný projev – na základě poznatků o základních slohových postupech a žánrech, vlastní tvořivé psaní dle výběru žáka

Literatura	Učivo
<b>Očekávané výstupy předmětu - žák:</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>seznamuje se s prvky dramatu</li> <li>vytvoří si základní přehled o autorech tohoto období</li> <li>vysvětlí snahu o včlenění národní literatury do evropské</li> <li>vyhledá v dílech prvky realismu, naturalismu a zájem autorů o venkov</li> <li>odhadne vliv generace Národního divadla na tehdejší celospolečenský vývoj</li> </ul>	<b>Česká literatura 19. stol.:</b> Neruda, Vrchlický, Rais, Sládek, bratři Mrštíkovi, vznik Národního divadla
<ul style="list-style-type: none"> <li>snaží se analyzovat hlavní myšlenky literárních děl</li> <li>charakterizuje některé literární hrdiny</li> <li>rolišuje liter. druhy a žánry</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>uceleně reprodukuje přečtený nebo slyšený text a přednese básně</li> <li>popíše strukturu literárního díla, jeho kompoziční stavbu</li> <li>posoudí jazyk některých liter. děl – obrazná pojmenování, zvukové prostředky</li> <li>poezie – rým, rytmus</li> <li>zhodnotí význam boje proti válce a fašismu v některých liter. dílech</li> </ul>	<b>Česká literatura 1. pol. 20. stol.:</b> Bezruč, Wolker, Nezval, Seifert, Hrubín, Hašek, Čapek, Jirásek, Vančura, Olbracht, Poláček, Osvobozené divadlo V+W
<ul style="list-style-type: none"> <li>vyhledá informace v různých médiích o některých významných autorech tohoto období a seznámí se s jejich tvorbou</li> <li>volně reprodukuje jedno dílo vybraného autora</li> <li>porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, filmovém, případně dramatickém zpracování</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>snaží se rozlišovat literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</li> <li>tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</li> <li>k vlastnímu literárnímu textu vytvoří výtvarný doprovod (ilustraci, obálku knihy, filmový plakát apod.)</li> </ul>	<b>Česká literatura 2. pol. 20. stol.:</b> O. Pavel, Lustig, Otčenášek, Hrabal, Páral, R. John, Viewegh Vlastní tvorba, referáty, mluvní cvičení
<ul style="list-style-type: none"> <li>rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora</li> </ul>	<b>Divadla malých forem:</b> Divadlo Jára Cimrmana, Semafor, texty písní



Literatura	Učivo
<b>Očekávané výstupy předmětu - žák:</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>dle možností navštíví divadelní představení, zúčastní se literární exkurze nebo besedy, případně se pokusí o dramatické ztvárnění některého liter. díla</li> </ul>	Literární beseda, dramatizace, filmový scénář, divadlo

## 5.2. Vlastivěda České republiky

### 5.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda České republiky vychází ze vzdělávací oblasti člověk a jeho svět RVP ZV. Konkrétní obsah předmětu vychází z učebních osnov naší partnerské školy ZŠ Vejprnice pro předmět vlastivěda a je uzpůsoben potřebám České školy KuBiK (doplňková škola pro bilingvní žáky žijící v Německu).

Hlavním cílem předmětu vlastivěda je naučit žáka orientovat se ve světě lidí, časovém a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací. V České škole KuBiK navazujeme na základní znalosti a dovednosti, které si žáci přinášejí ze svých německých základních škol (podobná témata se v Německu probírají v rámci vyučování „Sachunterricht“), které dále rozvíjíme o českou slovní zásobu a zejména rozšiřujeme o vlastivědné učivo týkající se České republiky. Předmět vede žáka k objevování všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět.

Ve výuce vhodně využíváme skutečnosti, že naši žáci mají zpravidla zázemí (např. prarodiče) v různých oblastech České republiky, o kterých si mohou připravovat domácí práce a prezentovat je svým spolužákům.

Výuka probíhá ve třídách, využíváme také výstav a exkurzí. Ve vlastivědě se realizují tři okruhy: „místo, kde žijeme“; „lidé kolem nás“ a „lidé a čas“.

### 5.2.2. Výchovné a vzdělávací strategie (předmět: Vlastivěda České republiky)

výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

#### Strategie směřující ke kompetenci k učení

- učíme žáky vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učíme žáky začlenit obec (město) do příslušného kraje v České republice, užívat správnou terminologii a symboliku
- srozumitelně vysvětlujeme, co se mají žáci naučit

#### Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- učíme žáky rozlišit a česky pojmenovat přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- umožňujeme žákům, aby v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- vytváříme žákům podmínky k ověření si svých výsledků

#### Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- učíme žáky vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- učíme žáky využívat časové údaje při řešení různých situací, rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- podněcujeme žáky k argumentaci

#### Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- učíme žáky rozlišovat vztahy mezi lidmi, národy
- klademe důraz na význam a potřebu všech povolání

- vytváříme příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- vytváříme heterogenní pracovní skupiny

### Strategie směřující ke kompetenci občanské

- představujeme žákům významné české osobnosti a jejich dílo, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy, resp. v SRN)
- učíme žáky projevovat toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- učíme žáky hodnocení vlastních výsledků

### Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- učíme žáky uplatňovat elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, a umět na příkladech porovnávat minulost a současnost
- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učíme žáky plánování úkolů a postupů
- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

## 5.2.3. Vzdelávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda České republiky

### Předmět: Vlastivěda České republiky, ročník: 4.

Očekávané výstupy předmětu - žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>• určí a vysvětlí polohu svého bydliště</li> <li>• určí světové strany v přírodě i podle mapy</li> <li>• orientuje se podle světových stran</li> <li>• řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</li> <li>• orientuje se podle map</li> <li>• vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapách ČR</li> <li>• vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury ČR</li> <li>• posoudí regionální zvláštnosti ČR z hlediska přírodního a kulturního</li> <li>• rozlišuje hlavní orgány státní moci a uvede hlavní politické představitele ČR</li> <li>• vyjmenuje symboly ČR a popíše jejich význam</li> </ul>	<p><b>Místo, kde žiji – místo odkud pocházím</b></p> <p>Orientační body a linie v krajině, světové strany Hlavní město Praha a kraje ČR a krajská města Povrch, vodstvo, podnebí, zemědělství a průmysl ČR Ochrana přírody Surovinové zdroje, výroba, služby a obchod Národ, základy státního zřízení a politického systému ČR Státní správa a samospráva, státní symboly Mapy – vysvětlivky</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• pracuje s časovými údaji, orientuje se na časové přímce</li> <li>• využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</li> <li>• využívá archivů, knihoven a médií pro pochopení minulosti</li> <li>• zdůvodní význam movitých i nemovitých kulturních památek a chráněných částí přírody</li> <li>• rozeznává současné a minulé a orientuje se v minulosti a současnosti naší vlasti</li> </ul>	<p><b>Lidé a čas</b></p> <p>Určování času, dějiny jako časový sled událostí Kalendáře, letopočet Minulost oblastí a města kde žije moje rodina (v ČR), minulost oblastí a města, kde žiji (v SRN) Základní reálie českých zemí: první osídlení a státní útvary českých zemí až po začátek novověku (Slované, Velkomoravská říše, Přemyslovci, Lucemburkové, doba husitská a pohusitská, nástup Habsburků) Staré pověsti české</p>

### Předmět: Vlastivěda České republiky, ročník: 5.

Očekávané výstupy předmětu - žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map</li> <li>• vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapě ČR a Evropy</li> <li>• vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody a osídlení, hospodářství a kultury</li> <li>• posoudí regionální zvláštnosti z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického</li> <li>• zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest</li> <li>• porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích (s důrazem na SRN)</li> <li>• rozumí českým názvům na mapě Evropy a ČR</li> </ul>	<p><b>Místo, kde žijeme</b></p> <p>Zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině Vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí Evropské státy, Evropská unie, cestování Kraje ČR – zemědělství a průmysl, přírodní podmínky, sídla a obyvatelstvo, kulturní zajímavosti a významné osobnosti Památky UNESCO Mapy – obsah a grafika</p>

Očekávané výstupy předmětu - žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi</li> <li>vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, ve městě</li> <li>rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci</li> <li>obhájí při konkrétních činnostech své názory</li> <li>připustí svůj omyl</li> <li>dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky</li> <li>poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy</li> <li>navrhne možnosti zlepšení životního prostředí města</li> </ul>	<p><b>Lidé kolem nás</b>            Postavení jedince v rodině, role členů rodiny            Příbuzenské a mezigenerační vztahy            Život a funkce rodiny            Práce fyzická, duševní, zaměstnání            Obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany            Významné sociální problémy, nesnášenlivost mezi lidmi            Globální problémy přírodního prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti</li> <li>srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti</li> <li>umí pohovořit o základních rysech nacismu a komunismu ve srovnání s demokracií</li> <li>objasní historické důvody stáních svátků a významných dnů</li> </ul>	<p><b>Lidé a čas</b>            Proměny způsobu života, bydlení, rozdělení společnosti            Základní reálie českých zemí: Třicetiletá válka a její důsledky, J.A. Komenský, reformy Marie Terezie a Josefa II., Národní obrození, vztahy Čechů a Němců, 1. sv. válka, vznik ČSR a první republika,            2. sv. válka, vývoj ve 2. pol. 20. stol., život za komunismu, přechod k demokracii, vznik ČR</p>

### 5.3. Dějepis České republiky

#### 5.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Dějepis České republiky vychází z obsahu vzdělávací oblasti člověk a společnost RUP ZV. Konkrétní obsah předmětu vychází z učebních osnov naší partnerské školy ZŠ Vejprnice pro předmět dějepis a je uzpůsoben potřebám České školy KuBiK (doplňková škola pro bilingvní žáky žijící v Německu).

Hlavním cílem předmětu je seznamovat žáky s historickým rozměrem současnosti, vytvářet, předávat, zachovávat a kultivovat tak historické vědomí. Neméně důležitým cílem je osobnostní a sociální začleňování žáků do multikulturní a globalizované společnosti 21. století.

Vyučovací předmět Dějepis České republiky se vyučuje v 6. až 9. ročníku. Výuka je soustředěna na rozšíření znalostí historie, které žáci nabývají na svých německých školách (zpravidla v předmětu „Geschichte“). Hlavní pozornost je věnována historickému vývoji na území dnešní České republiky včetně širších souvislostí tento vývoj ovlivňujících. Ve výuce vysvětlujeme společné události českých a německých dějin.

Sobotní výuka v České škole KuBiK je doplňována společnými návštěvami historických památek a výstav v Hesensku se vztahem k českým dějinám.

#### 5.3.2. Výchovné a vzdělávací strategie (předmět: Dějepis České republiky)

výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

##### Strategie směřující ke kompetenci k učení

- rozvíjíme u žáků dovednost vyhledávat, shromažďovat a třídít informace vztahující se k dějepisné tematice
- učíme žáky pracovat s verbálním, obrazovým a kombinovaným textem
- napomáháme žákům k osvojení si faktografie předmětu ve smyslu informačním a argumentačním

##### Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- vytváříme podmínky k pochopení vazeb a vztahů mezi historickými fakty
- pěstujeme u žáků kritické myšlení při práci s prameny
- napomáháme žákům analyzovat problémy historického vývoje společnosti

- učíme žáky rozpoznávat příčiny, důsledky a následky historických skutečností
- učíme žáky alternativnímu řešení historických skutečností

#### Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- dáváme žákům možnost formulovat a vyjadřovat své názory na historii a společenské dění
- podporujeme u žáků poznávání multikulturní společnosti
- učíme žáky vnímat a číst obrazové (ikonické) texty
- pomáháme žákům porozumět symbolům lidské kultury
- rozvíjíme u žáků schopnost naslouchat druhým a vhodně na jejich projev reagovat

#### Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- učíme žáky projevovat solidaritu a rozvíjet empatii
- rozvíjíme u žáků toleranci k odlišným kulturám
- směřujeme žáky k rozpoznání projevů rasové nesnášenlivosti

#### Strategie směřující ke kompetenci občanské

- pomáháme žákům orientovat se v pluralitní společnosti
- pěstujeme u žáků úctu k zákonům, tradicím a morálce
- učíme žáky uvažovat o problémech v širších souvislostech a kriticky myslet
- zdůrazňujeme žákům význam občanské angažovanosti pro fungování demokratické společnosti
- učíme žáky vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- přibližujeme žákům poznání demokratických principů společnosti v kontrastu s poznáním znaků totalitních systémů

#### Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- učíme žáky využívat dovednosti v praktickém životě (práce s mapou, historickým textem)
- podporujeme rozvoj alternativních způsobů a postupů při vytváření historického vědomí

### 5.3.3. Vzdelávací obsah vyučovacího předmětu Dějepis České republiky

#### Předmět: Dějepis České republiky, ročník: 6.

Očekávané výstupy předmětu – žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>• uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků</li> <li>• objasní důležitost historického poznání pro život společnosti</li> </ul>	Význam zkoumání dějin
<ul style="list-style-type: none"> <li>• uvede příklady zdrojů informací o minulosti</li> <li>• popíše, čím se zabývá archeolog a archeologie</li> <li>• vymezí písemné a hmotné prameny</li> <li>• vysvětlí hlavní úkoly a poslání archivů, muzeí, knihoven, galerií</li> <li>• shrne, odkud pocházejí informace o historii</li> </ul>	Získávání informací o dějinách Historické prameny
<ul style="list-style-type: none"> <li>• s pomocí učitele sestaví časovou přímku a orientuje se na ní</li> <li>• vysvětlí pojem před naším letopočtem a našeho letopočtu</li> <li>• řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</li> </ul>	Historický čas a prostor
<ul style="list-style-type: none"> <li>• charakterizuje způsob soužití a obživy pravěkých sběračů a lovců</li> <li>• popíše výrobu a funkci kamenných nástrojů</li> <li>• najde rozdíly a shody mezi pravěkými lidmi a dnešním člověkem</li> <li>• vysvětlí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství a dobytkařství</li> <li>• objasní podmínky a důsledky vzniku řemesel a zpracování kovů pro lidskou společnost</li> <li>• objasní vznik a funkci umění a náboženství</li> <li>• popíše, jak ovlivnilo podnebí život našich předků</li> <li>• uvede příklady archeologických památek na území ČR a v místě současného pobytu, tj. Hesensku</li> </ul>	Člověk a lidská společnost v pravěku Doba kamenná, bronzová, železná Pravěká naleziště v Čechách a Hesensku  Literatura k životu a kultuře v období pravěku (E. Štorch)
<ul style="list-style-type: none"> <li>• uvede okolnosti rozpadu římské říše</li> <li>• porovná barbarské civilizace se světem antiky</li> <li>• Germáni vs. Slované</li> </ul>	Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím Stěhování národů

Předmět: Dějepis České republiky, ročník: 7.

Očekávané výstupy předmětu – žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>vymezí uspořádání společnosti raně feudálních států</li> <li>objasní úlohu náboženství a víry ve středověku</li> <li>vysvětlí státopornou úlohu panovnických dynastií</li> <li>na příkladech popíše rozdíly křesťanského náboženství, islámu a judaismu</li> <li>charakterizuje první státní útvary na našem území</li> <li>vymezí postavení Velkomoravské říše a českého státu v evropském kontextu</li> <li>charakterizuje románskou a gotickou kulturu</li> <li>uvede příklady románské a gotické kultury v ČR a SRN</li> <li>charakterizuje znaky jednotlivých stavebních slohů</li> <li>uvede významné osobnosti českých a evropských dějin (s důrazem na Německo) období středověku</li> <li>charakterizuje vládu Přemyslovců</li> <li>charakterizuje vládu Lucemburků s důrazem na Karla IV.</li> <li>popíše význam husitské tradice pro politický a kulturní vývoj v českých zemích</li> <li>dovede vysvětlit celoevropský význam mírového poselství Jiřího z Poděbrad</li> </ul>	<p>STŘEDOVĚK</p> <p>Dělení středověké společnosti – postavení a funkce jednotlivých vrstev</p> <p>Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě</p> <p>Čechy v době knížecí</p> <p>První čeští králové</p> <p>Přemyslovci a Lucemburkové</p> <p>Doba husitská</p> <p>Doba poděbradská a Jagellonci</p> <p>Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy</p> <p>Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>objasní podstatu renesance a humanismu</li> <li>porovná způsob života středověkého a renesančního člověka</li> <li>uvede příklady renesanční kultury v ČR a SRN</li> <li>charakterizuje znaky renesanční architektury</li> <li>uvede nejvýznamnější představitele renesanční kultury</li> <li>vymezí vliv osobnosti Jana Husa na reformaci v Evropě – Martin Luther</li> <li>objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</li> <li>vysvětlí příčiny třicetileté války</li> <li>popíše důsledky třicetileté války pro české země</li> <li>zná osobnost J. A. Komenského a jeho působení v Německu a v dalších zemích Evropy</li> </ul>	<p>NOVOVĚK</p> <p>Společnost v období renesance a humanismu</p> <p>Vláda prvních Habsburků – Praha za vlády Rudolfa II.</p> <p>Třicetiletá válka</p>

Předmět: Dějepis České republiky, ročník: 8.

Očekávané výstupy předmětu – žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>na příkladech evropských dějin charakterizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus</li> <li>charakterizuje barokní kulturu a uvede příklady barokní kultury a její nejvýznamnější představitele</li> <li>zná barokní památky v ČR a SRN</li> <li>charakterizuje znaky barokní architektury</li> </ul>	<p>BAROKNÍ DOBA</p> <p>Společnost a podnikání v období baroka</p> <p>Manufaktury České země pod nadvládou Habsburků</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>vymezí osvícenství a vyjmenuje jeho představitele</li> <li>objasní změny a vývoj v období rozumu</li> <li>objasní význam reformy Marie Terezie a Josefa II.</li> <li>popíše význam a důsledky francouzské revoluce</li> <li>zná místa významných historických událostí a ukáže je na mapě</li> <li>charakterizuje kulturu a umění klasicizmu</li> <li>zná klasicistní památky v ČR a SRN</li> </ul>	<p>OSVÍCENSTVÍ</p> <p>Osvícenský absolutismus Marie Terezie a Josefa II.</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>vyjmenuje výrobní odvětví, ve kterých došlo během modernizace k zásadním změnám</li> <li>uvede nově vzniklá průmyslová odvětví</li> <li>vysvětlí pojmy industrializace, liberalismus, socialismus</li> <li>porovná vzhled evropských velkoměst před vznikem továren a po něm</li> <li>charakterizuje vývoj jednotlivých sociálních vrstev v souvislosti se vznikem průmyslu</li> <li>umí popsat hospodářský význam českých zemí v habsburské monarchii</li> </ul>	<p>Průmyslová revoluce v českých zemích</p>

Očekávané výstupy předmětu – žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>• uvede etapy emancipace českého národa na pozadí změn v habsburské monarchii</li> <li>• vyjmenuje významné představitele českého národního obrození</li> <li>• objasní postoje buržoazie a dělnictva v evropských emancipačních hnutích</li> <li>• vysvětlí cíle revolucí r. 1848 v konkrétních státech</li> <li>• porovná tyto cíle s postoji a požadavky českého hnutí v roce 1848</li> <li>• charakterizuje hlavní znaky umění v období romantismu a historismu</li> </ul>	<p>NÁRODNÍ OBROZENÍ</p> <p>České národní obrození – boj za český jazyk, literatura, umění, spolky</p> <p>Vztahy Čechů a Němců</p> <p>Utváření novodobého českého národa</p> <p>Revoluční rok 1848 v českých zemích – období řešení politických, sociálních a národnostních problémů</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• popíše vládu Josefa Františka I.</li> <li>• ví co je federalismus a centralismus</li> <li>• zná situaci v českých zemích na konci 19. století</li> <li>• charakterizuje hlavní znaky umění na přelomu století (impresionismus, secese)</li> </ul>	<p>Rakousko-Uhersko</p> <p>Politické strany a spolky v Čechách</p> <p>Rozvoj průmyslu a měst v českých zemích</p>

*Předmět: Dějepis České republiky, ročník: 9.*

Očekávané výstupy předmětu – žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>• popíše příčiny, průběh a důsledky 1. světové války</li> <li>• charakterizuje jednotlivé válečné fronty</li> <li>• na příkladech demonstruje zneužití techniky ve válce a situace obyvatel ve válkou zasažených zemí</li> <li>• popíše průběh 1. světové války v českých zemích</li> <li>• popíše důsledky konce války pro Rakousko-Uhersko</li> <li>• zhodnotí výsledky pařížské mírové konference a její vliv na další poválečný vývoj</li> <li>• umí pohovořit o vzniku samostatného Československa</li> <li>• zhodnotí úlohu T. G. Masaryka jako významné osobnosti ČSR</li> <li>• objasní dynamický rozvoj průmyslových odvětví v souvislosti s průběhem válečného konfliktu</li> <li>• vymezí významné historické mezníky meziválečného období</li> <li>• rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</li> <li>• popíše příčiny a důsledky hospodářských a politických krizí ve vybraných demokratických státech (s důrazem na Německo)</li> <li>• uvede základní znaky dobových uměleckých stylů</li> </ul>	<p>2. SVĚTOVÁ VÁLKA</p> <p>Češi a Slováci v 1. světové válce</p> <p>Versaillský mírový systém – nové politické uspořádání světa</p> <p>VZNIK ČSR</p> <p>Mezinárodní politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• na konkrétních příkladech vysvětlí rozdílné postavení občana ve vybraných demokratických a totalitních státech</li> <li>• uvede příčiny nastolení totalitních systémů po 1. světové válce – vyjmenuje konkrétní státy</li> <li>• objasní společné a rozdílné znaky vybraných meziválečných totalitních systémů</li> <li>• zhodnotí nebezpečí rasistických a antisemitských projevů pro pozitivní vývoj společnosti celý svět</li> <li>• ve slovníku vyhledá a objasní dějepisné pojmy, např.: totalita, demokracie, fašismus, antisemitismus, nacionalismus, rasismus...</li> <li>• rozpozná destruktivní sílu totalitních systémů a vypjatého nacionalismu–</li> </ul>	<p>Rusko, Německo – totalitní systémy a důsledky pro Československo a svět</p>

Očekávané výstupy předmětu – žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>• uvede významné historické mezníky vývoje ČSR v letech 1918 – 1945</li> <li>• popíše politický systém ČSR</li> <li>• s pomocí mapy uvede významné průmyslové oblasti První republiky</li> <li>• stručně objasní vnitřní sociální prostředí</li> <li>• na příkladech uvede hospodářské a politické vazby ČSR na evropské státy</li> <li>• objasní vývoj československo–německých vztahů</li> <li>• vysvětlí vliv významných osobností z oblasti kultury na vývoj ČSR do roku 1945</li> <li>• popíše situaci v našich zemích v době 2. světové války</li> <li>• zhodnotí domácí a zahraniční odboj</li> </ul>	<p>Československo mezi válkami – 1. republika, hospodářsko – politický vývoj, sociální a národnostní problémy</p> <p>Československo v době 2. světové války Život v protektorátu Domácí a zahraniční odboj</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• objasní vypuknutí a příčiny 2. světové války</li> <li>• popíše průběh války a válečná tažení ukáže na mapě</li> <li>• charakterizuje život lidí v době 2. světové války</li> <li>• vysvětlí jednotlivé osvobozovací akce a podíl spojenců na porážce fašismu</li> </ul>	<p>2. světová válka Holocaust Mocenské a ekonomické důsledky války</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• vysvětlí příčiny vzniku studené války a uvede příklady střetávání supervelmocí</li> <li>• popíše příčiny a důsledky začlenění Československa do sovětského bloku</li> <li>• popíše únorový převrat v roce 1948</li> <li>• na příkladech uvede represe komunistického režimu</li> <li>• objasní příčiny krizových projevů v zemích východního bloku</li> <li>• uvede základní znaky dobových uměleckých stylů</li> </ul>	<p>Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) Vývoj Československa od roku 1945 do r. 1989</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• vymezí příčiny vedoucí v roce 1989 ke zhroutilnosti systémů v zemích východního bloku</li> <li>• popíše obnovení demokracie a tržního hospodářství v ČR</li> <li>• uvede příklady důležitých mezníků v procesu evropské integrace</li> </ul>	<p>Sametová revoluce 1989 Vznik České republiky</p>

## 5.4. Zeměpis České republiky

### 5.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis České republiky vychází z obsahu vzdělávací oblasti člověk a příroda RVP ZV. Konkrétní obsah předmětu vychází z učebních osnov naší partnerské školy ZŠ Vejprnice pro předmět zeměpis a je uzpůsoben potřebám České školy KuBiK (doplňková škola pro bilingvní žáky žijící v Německu).

Zeměpis je vyučovací předmět, který se snaží charakterizovat různá území, rozmístění lidí, jevů a událostí v prostředí. Studuje vztahy mezi člověkem a prostředím, uvádí žáky do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a seznamuje je se životem lidí v jednotlivých světadílech, v Evropě, na území ČR, v místní oblasti a v blízkém území místní krajiny.

Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, umožňuje také si uvědomovat civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi, vztah lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

Žáci získávají znalosti geografie v podobném rozsahu, jaký vyžaduje RVP ZV na svých německých školách v předmětu „Erdkunde“ a částečně i v předmětu „Naturwissenschaften“. Výuka předmětu Zeměpis České republiky v České škole KuBiK je zaměřena na zeměpisné otázky specifické pro Českou republiku. Nejvíce pozornosti je věnována místopisu České republiky. Látka týkající se

místopisu Evropy a Německé spolkové republiky pomáhá žákům lepšímu pochopení souvislostí. Ve výuce je u žáka rozvíjeno porozumění podobností a odlišností mezi jednotlivými oblastmi a zeměmi, obzvláště mezi Českou republikou a NSR. Ostatní zeměpisná témata jsou probírána pouze doplňkově s cílem osvojení české terminologie.

Zeměpis České republiky je součástí výuky na druhém stupni (6. až 9. třída). Různá témata z místopisu České republiky jsou pedagogem zařazována pružně tak, aby vhodně navazovala na ostatní výuku (např. probírané literární dílo), aktuální události (např. významné kulturně společenské akce v České republice, přírodně-klimatické jevy) a zejména na čerstvé zážitky z návštěv žáků v České republice či jiných oblastí. V rámci možností je výuka doplňována formou výkladu během mimoškolních akcí (např. společné návštěvy přírodní lokality).

#### 5.4.2. Výchovné a vzdělávací strategie (předmět: Zeměpis České republiky)

výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

##### Strategie směřující ke kompetenci k učení

- v hodinách zařazujeme vyhledávání, třídění a propojování informací (zadávané referáty apod.)
- učíme žáky správnému používání odborné terminologie
- pokládáme žákům otázky vztahované ke způsobu a příčinám různých přírodních procesů a společně hledáme řešení otázek a odpovědí
- učíme žáky samostatnému pozorování a porovnání získaných informací, nalézání souvislostí
- učíme žáky sebehodnocení a kritickému myšlení

##### Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- podněcujeme žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení a docházejí k závěrům
- učíme práci s chybou

##### Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- učíme žáky vzájemné komunikaci i komunikaci s učitelem
- vyžadujeme dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- učíme k respektování a naslouchání názorů druhých
- zařazujeme činnosti k formulování myšlenek žáků v písemné i mluvené podobě
- vytváříme podmínky k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě
- učíme žáky kritickému hodnocení práce vlastní i práce ostatních, vhodné argumentaci a přijímání kritiky

##### Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- umožňujeme žákům spolupráci při řešení problémů - posilujeme sebedůvěru žáků
- snažíme se navodit situace, při nichž má možnost každý žák pocítit úspěch
- učíme žáky utvářet si pocit zodpovědnosti za svá jednání, ochotě pomoci druhým a schopnosti o pomoc vhodně požádat

##### Strategie směřující ke kompetenci občanské

- vysvětlujeme a zdůvodňujeme žákům nutnost ochrany přírodního a životního prostředí
- dbáme na dodržování pravidel slušného chování, pochopení ochrany svého zdraví i zdraví ostatních
- prezentujeme fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí, vyjadřují demokratické přístupy v řešení společenských problémů

##### Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- informujeme žáky o existenci a šíření moderních komunikačních, dopravních a výrobních technologií, které úzce souvisí s pohybem a pobytem v terénu, s cestováním, s rozmístěním výrobních a jiných aktivit v prostředí apod.
- dbáme na dodržování bezpečnostních pravidel při vyučování, zeměpisných vycházkách a exkurzích
- učíme žáky pracovat efektivně, vyhledávat a využívat různé zdroje informací



## 5.4.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Zeměpis České republiky

*Předmět: Zeměpis České republiky, ročník: 6. až 9.*

Očekávané výstupy předmětu - žák:	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>• hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu</li> <li>• lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</li> <li>• zná hlavní město Prahu, jeho hlavní památky a umí o nich pohovořit</li> <li>• umí popsat jednotlivé kraje</li> <li>• zná krajská města a jejich hlavní pamětihodnosti</li> <li>• zná přírodní a kulturní památky jednotlivých národopisných oblastí</li> <li>• zná zvyky a tradice jednotlivých regionů</li> <li>• zná hmotné a nehmotné dědictví UNESCO</li> <li>• uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integraci států</li> </ul>	<p><b>Česká republika</b>            Poloha ČR v Evropě – vývoj státního území            Přírodní podmínky – geologie, povrch, podnebí, vodstvo, půdy, Obyvatelstvo a sídla (základní geografické, demografické charakteristiky, sídelní poměry)            Rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství, zapojení do mezinárodní spolupráce a obchodu            Zemědělství – rostlinná a živočišná výroba            Průmysl – těžba nerostných surovin, výroba elektrické energie, zpracovatelský průmysl            Služby, doprava, spoje</p> <p>Hlavní město Praha  <u>Regiony ČR</u>            územní celky, krajské členění, euroregiony            Kraje ČR            Příroda, hospodářství, kulturní zajímavosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin</li> <li>• uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</li> <li>• uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</li> <li>• ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</li> <li>• aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</li> </ul>	<p><b>Životní prostředí</b>  <u>Krajina</u>            přírodní a společenské prostředí, typy krajin  <u>Vztah příroda a společnost</u>            principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území ČR a SRN, národní parky, městské památkové rezervace, přírodní a technické památky, globální ekologické a environmentální problémy lidstva</p> <p><b>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</b>  <u>Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze</u> praktické dovednosti a návyky pohybu v terénu (orientační body, jevy, stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů)</p>

## 6. Hodnocení žáků

Hodnocení žáků je běžnou a nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Hodnocení je prováděno průběžně celý rok. S přihlédnutím k novým poznatkům v pedagogice a psychologii se částečně mění přístup k hodnocení – k jeho cílům a způsobům.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, jejímž prostřednictvím získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Hodnocení by se mělo soustředit i na individuální pokrok každého žáka, respektive na naplnění předem stanovených požadavků. Součástí hodnocení žáka ve škole je také hodnocení jeho chování a projevu. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka. Je žádoucí, aby si kvalitní zpětnou vazbu dovedli žáci brzy vytvářet sami a naučili se vlastnímu kritickému sebehodnocení a hodnocení svých spolužáků.

Hodnocení žáka vychází z posouzení míry dosažených očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů tohoto vzdělávacího plánu, které vedou k rozvoji klíčových kompetencí. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, doložitelné a bere ohled na startovací podmínky (především výchozí jazykové znalosti) každého žáka.

Hodnoceny jsou dílčí výstupy žáka v jednotlivých předmětech tak, jak jsou definovány v tomto vzdělávacím programu České školy KuBiK. Pravidla hodnocení žáka jak v hodinách, tak i na pololetním či závěrečném osvědčení jsou popsány v příloze: Pravidla hodnocení České školy KuBiK.

Díky relativně malým počtům žáků ve třídách mají pedagogové stálý a důkladný přehled o učebním pokroku jednotlivých žáků. Žáci získávají zpětnou vazbu bezprostředně v průběhu výuky.

Významné písemné práce (z hlediska dosažení vytyčené kompetence) jsou zakládány do složek žáka (součást žakovského portfolia). Tradiční ústní „zkoušení u tabule“ nahrazujeme účinnějšími způsoby zjišťování vědomostí a dovedností žáků, jakými jsou například prezentace, referáty a projektové práce. Významným prvkem procesu učení je práce s chybou. Žáci mají právo dělat chyby – chyba je příležitost naučit se to lépe.

V hodnocení se soustředujeme na zdůrazňování dosažených úspěchů a u nedokončených cílů nastiňujeme vhodné strategie k získání dané kompetence. Vzdělání vnímáme jako celoživotní cestu, na které nás provází zvědavost, radost z poznání a dosažení stále nových cílů.



## 7. Závěr

Česká škola KuBiK je projektem rodičů s cílem podpořit rozvoj dětí v sebevědomé bilingvní osobnosti. Naplňuje nás radostí pozorovat úspěchy dětí při objevování krás, ale i při zvládnání záležitostí českého jazyka.

V České škole KuBiK a při mnohých mimoškolních aktivitách se snažíme vytvářet prostředí, kde děti i dospělí přirozeně komunikují, zpívají, hrají si a prostě „žijí“ v českém jazyce, byť jsou od České republiky vzdáleni stovky kilometrů. Zpětná vazba od dětí nám ukazuje, že se nám to daří.

Zároveň jsme si plně vědomi náročnosti doplňkové školy i kolik obětí a odříkání škola od dětí i rodičů vyžaduje. Cítíme velkou zodpovědnost za dlouhodobé udržení motivace dětí tak, aby nadále chodily do školy rády a těšily se na každou „školní sobotu“.

Jsme velice zavázáni našim lektorkám, které se věnují výuce v České škole KuBiK s láskou a velkým nasazením.

Motivace dětí i dospělých podílejících se na projektu České školy KuBiK je klíčem k úspěšnému dosažení našich cílů.

Ve Frankfurtu 30. 3. 2019

Upraveno: Ve Frankfurtu 30.03.2024

**Platnost od 01.09.2024**

*Představenstvo DT-KuBiK (vedení školy)*



**Použité prameny:**

- [1] Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, Základní škola a mateřská škola Vejprnice, Vejprnice, 2016
- [2] Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, MŠMT ČR, Praha, 2017
- [3] Vzdělávací program ČŠBH pro předškolní a základní vzdělávání pro 1. a 2. stupeň, ČŠBH, Praha, 2010
- [4] Tracy, R., Wie Kinder Sprachen lernen : Und wie wir sie dabei unterstützen können, Tübingen, 2018
- [5] Montanari, E., Mit zwei Sprachen groß werden. Mehrsprachige Erziehung in Familie, Kindergarten und Schule, München, 2002